

SLOVENSKE NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČNIKOVA ULICA 8. — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L. Za inostranstvo 10 L.

IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglaševanje v Kraljevini Italiji in inostranstvu ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Vsa južna Ukrajina zasedena

Sovjeti se drže samo še v Odesi, ki je pa od vseh strani obkoljena —
V treh tednih 200.000 ujetnikov — Očiščevalni boji se nadaljujejo

Berlin, 20. avgusta. s. Z. Včerajšnjim dnem so nemški, italijanski, rumunski in madžarske čete zasedle celotno južno Ukrajino. Dosegle so povsod Dnjeper in zdaj odstranjujejo ostala gnezda odpora ob dolnjem toku reke. Preostane samo še Odesa, ki je najlepša in največja pristanišče ob črnem morju, toda tudi tu so v teku zmagovite operacije. Rusi obupno rešujejo, kar se rešiti da, kar kaže, da je smatrali mesto za izgubljeno, čeprav trdi londonska propaganda, da Odesa lahko postane velika nevarnost na desnem krilu sovražnika.

Londonska propaganda nadalje trdi, da je uspelo Budeniju rešiti ne samo svojo vojsko, temveč tudi žetev in ves vojni material. Kar ni bilo mogoče odpraviti, je bilo uničeno. Berlinski tisk temu ironično pripomni, da so nemške čete v pristanišču Nikolajevu zaplenile eno bojno ladjo, eno križarko, 4 torpedovke in 2 podmornici, ki sta bili v gradnji. Glede rešenih sovjetskih čet povedo vse številke dnevnega vojnega poročila. Od pritečta napredovanja čez Bug je bilo v celoti zajetih 77.750 ujetnikov, 226 tankov in 653 topov. V teku operacij v zadnjih treh tednih v Ukrajini je Budenijeva vojska izgubila najmanj pol milijona ljudi, od katerih je bilo 200.000 ujetih, izgubljen je bil tudi večji del težkega vojnega materiala. Resnica je, da je bil Budenijev popolnoma poražen.

Nemško vojno poročilo

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 19. avg. Vrhovno vojno poveljstvo je objavilo danes naslednje poročilo:

Kakor je bilo javljeno že v posebnem poročilu, so zasledovali boji v južni Ukrajini, v katerih so v zglednem orožnem tovarstvu sodelovali nemški, rumunski, madžarski in italijanski oddelki, dosegli izredne uspehe v bojih in na pohodih, spravili vse ozemlje zapadno od Dnjepra v našo posest. Proti mestu Odesi in posameznim majhnim mestom na spodnjem toku Dnjepra, kjer so še sovjetske sile, je bil izveden napad.

V teku teh bojev je sovražnik utrpel najhujše krvave izgube. Preko številnih, javljenih v bitki pri Umanju, je bilo pripeljanih okroglo 60.000 ujetnikov ter zaplenjenih 84 oklopnih voz, 530 topov in velike množice drugega vojnega materiala.

V vojni luki Nikolajevu so padle v naše roke naslednje tankovske zasidrane bojne ladje: 35.000 tonska bojna ladja, 10.000-tonska križarka, 4 rušilci in 2 podmornici. Potopljena je bila ena topničarka, druga pa hudo poškodovana in zaplenjen plavajoči dok, polno naložen s lokomotivami.

Pri napadu na pristanišče v Odesi je letalstvo onesposobilo s hudimi bombnimi zadetki 9 velikih transportov čet ter poškodovalo tri bojne ladje, med njimi težko križarko.

Tudi boji okrog Korostena in Kijeva so prinesli sovjetski vojski hude izgube. Od 8. avgusta dalje je bilo tukaj pripeljanih 17.750 ujetnikov ter zaplenjenih 142 oklopnih voz, 123 topov, en oklopni vlak in mnogo drugega vojnega materiala.

Zasluge italijanskih čet

Berlin, 20. avg. s. V tukajšnjih krogih opozarjajo na to, da je vrhovno poveljstvo nemške oborožene sile podprlo izredno moralno in materialno važnost deleža italijanskega, madžarskega in rumunskega orožja pri zmagah v Ukrajini. Rumunske čete so se zlasti izkazale v zaključni akciji z obkolitvijo Odesa, madžarske v operacijah ob ustju Buga, italijanski ekspedicijski zbor pa je sodeloval znatno v ostalih odsekih. Veliki uspehi so bili doseženi s hrabrostjo in junaštvom vojakov Duceja, ki se bore ob strani z nemškimi četami proti skupnemu sovražniku in za skupne ideje.

Razvoj operacij na južnem odseku

Budimpešta, 20. avg. s. Generalni štab madžarske vojske poroča, da so madžarske čete skupno z zavezniškimi dosegle v do deljenem sektorju nove znatne uspehe. Armade Budenijeva so v razsulu. Nekateri sovjetski oddelki, ki so se nahajali izven obroča obkolitve, so bili uničeni. V zadnjih 24 urah so dosegle madžarske čete nove uspehe. Ujetih je bilo več tisoč sovjetskih vojakov in zajetih veliko število topov in motornih vozil.

Obkoljene sovjetske čete niso v zadnjih 24 urah skušale predreti obkolitve in se umakniti. Zadnji pokušaj Budenijevih armad se je zgodil zadnje dni pri Nikolajevu in je bil onemogočen zaradi bliskovite intervencije nemških oklopnih kolon in madžarskih brzih oddelkov. Po srčiti borbi so se morali Sovjeti umakniti v žep ter pustiti nasprotniku številne ujetnike in obilni vojni material. Novi madžarski oddelki so sodelovali v operacijah za še boljše obkolitve, s katero je sovražnik zdaj neizpustno uklenjen.

Pri obkoljevanju armad maršala Budenijeja se je posebno izkazala neka konjeniška brigada Madžarov, ki je sodelovala z drugimi enotami nemških oklopnih kolon pri utrjevanju železnega in gorečega obroča, iz katerega sovražnik nima izhoda. Neki zvezni madžarski oficir je v generalnem štabu izjavil, da sovjetske čete pod poveljstvom Budenijeja ne morejo več uti.

Umikalni maneuver se je izjalovil in armade bodo uničene. Zavezniške čete popolnoma obkrožujejo položaj in osvoboditev Ukrajine izpod boljševskega jarma je zdaj dovršeno dejstvo. Isti oficir je poudaril, da je odpor sovjetskih čet, ki so v klesčah, čedalje slabši. V zadnjih 24 urah se so pokazali znaki popolne desorganizacije sovražnikovega poveljstva.

Sovjetski oddelki se ločeno branijo in nimajo zveze s poveljstvom. Številni sovjetski oficirji si nabavljajo meščansko obleko, da jih ne bi ujeli oborožene. Nekateri med njimi, ki so jih Madžari ujeli, so izjavili, da so se preoblekli zaradi tega, ker so jim politični komisarji rekli, da jih bo sovražnik postreljal, če jih ujame v uniformah in oboroženo. Ti oficirji so tudi izjavili, da se sovjetsko poveljstvo zaveda neizbežnega poluma Budenijevih armad.

Oddelki madžarskega letalstva se s uspehom sodelovali pri skupni zračni akciji z nemškim poveljstvom, ki je bila naperjena na sovražnikovo zaledje. Madžarski bombniki so uničili sovjetske stražne čolne, ki so skušali motiti akcijo madžarskih kolon s strani ob delti Buga.

Madžarske izgube

Budimpešta, 20. avg. s. Poveljstvo madžarske oborožene sile je objavilo prvi seznam izgub v vojni na vzhodni fronti. Padlo je 16 oficirjev in 279 vojakov, ranjenih je bilo 34 oficirjev in 907 vojakov. Pogrešata se dva oficirja in 10 vojakov.

Letalske akcije

Berlin, 20. avgusta s. DNB poroča, da so nemška vojna letala predvčerajšnjim napadla neko sovjetsko letališče na vzhodnem obrežju Dnjepra v južni Ukrajini. Z bombami je bilo uničenih 40 sovjetskih letal na tleh.

Budimpešta, 20. avgusta s. Uradno poroča, da je 18. avgusta ob 15.30 sovjetsko letalo odvrlo 7 bomb na Imecsfalva v Transilvaniji. Šest bomb je eksplodiralo na polju, sedma pa ni eksplodirala. Škoda

poškodovano za zvezo z Leningradom in Valdaio. Lahko se smatra, da se je bitka za Leningrad že pričela.

Bitka za Leningrad se je pričela

Helsinki, 20. avgusta. s. Kljub neugodnim vremenskim prilikam in težkemu terenu, se nadaljuje napredovanje nemških čet, ki se je pričelo pred dnevi v odseku Finske. Čete sistematično in neprestano napredujejo, pri čemer jih podpirajo letala z uspešnimi napadi na zadnji odsek marmarske železnice in na ostale vojaške objekte na tem ozemlju. Operacije v severni Estoniji se zaključujejo. Številni znaki kažejo, da so sovjetske čete v tem sektorju v krizi.

Ostale motorizirane nemške kolone napredujejo vzdolž zapadnega pasu Peipskega jezera in prodirajo naravnost proti Finskemu zalivu. Tudi ob Imenskem jezeru premagujejo odpor zbranih sovjetskih čet in nemški oklopni oddelki so z drznimi prodori dospeli neposredno pred Leningrad. Pričel se je manever napredovanja proti severu. S tem je resno ogroženo edino železniško križišče Sovjetov, ki je ostalo ne-

Siam na strani Japonske

Japonsko poslaništvo v Bangkok in siamsko v Tokiju proglašeni za veleposlaništvi

Tokio, 20. avg. (Domei). Japonska vlada in vlada Siama sta se sporazumeli, da povišata svoji poslaništvi v Tokiju in Bangkoku v veleposlaništvi. Za novega japonskega veleposlanika v Bangkoku je bil izbran Teiji Tsubokami. Dopoldne je bil Tsubokami sprejet v cesarski palači, kjer je bila izvršena ob navzočnosti predsednika vlade princa Konoja slovesna investitura novega veleposlanika.

Kakor je bilo nadalje uradno objavljeno, je bil imenovan Kijosi Jamamuci za prvega državnega tajnika. Polkovnik Iroši Tamurana je bil imenovan za vojaškega atašeeja, podpolkovnik Hiromiši Haši pa za namestnika vojaškega atašeeja pri novooznanem japonskem veleposlaništvu v Bangkoku. Dosedanji japonski poslanik pri

Inspektor PNF za dalmatinsko pokrajino

Rim, 20. avgusta s. Odredbeni list Tajnika Stranke objavlja: Na predlog Tajnika Stranke je Duce imenoval za inspektorja PNF za dalmatinsko pokrajino Fašista Giuseppe Bastianina, razreda 1899. vpisanega v Stranko od 23. marca 1919, skvadrista in udeleženca pohoda na Rim, vojnega prostovoljca, doktorja gospodarskih ved, Kr. poslanika, guvernerja Dalmacije in bivšega Zveznega tajnika v Perugiji ter podtajnika PNF.

Velik požar v newyorški luki

New York, 20. avg. s. Iz še nepojasnjenega vzroka je nastal na velikem tovornem parniku v newyorški luki požar. Parnik, ki je bil namenjen v Anglijo, je bil natovorjen z živili in vojaškim potrebščinami. Požar je zahteval mnogo žrtev. Petdeset ljudi je zgorelo, 72 hudo ranjenih in prepekljenih v bolnišnico, 17 ljudi pa še pogrešajo. Uvedena je bila stroga preiskava.

in žrtev ni bilo. Zdi se, da je bombe odvrlo letalo, ki je pripadalo sovjetski eskadrilji, ki je bila poražena v borbi z madžarskimi lovci.

Umik na Don?

Rim, 20. avg. s. Angleški tisk soglasno ugotavlja, da so Budenijeve armade v nevzdržnem položaju. Še pred dnevi so angleški listi kakor za stavo trdili, da se bodo sovjetske čete upirale nemškim četam, danes pa morajo dopustiti, da je poraz rešil, če skrajno nevaren tudi glede posledic, ki bodo nastale pri nadaljevanju operacij. Ogroženo je tudi oskrbovanje ruske vojske industrije s surovinami. Izgube na ljudeh in materialu so ogromne. Polom sovjetske obrambe povzroča maršalu Budeniju velike skrbi, kajti vsa njegova leva fronta je ogrožena. »Daily Mail« piše, da se je zrušila glavna sovjetska obrambna črta. Rusom ne preostane v tem južnem sektorju drugega kot obramba na Donu.

Aretacije sovjetskih oficirjev

Berlin, 20. avg. s. Kaznovanje številnih sovjetskih oficirjev, o katerem se je zvečelo z osvojitvijo Nikolajeva, kaže, kakšno nered vlada v umikajočih in razkrajajočih se sovjetskih oddelkih. Oficirje so po večini ovadili politični komisarji zaradi nesposobnosti, strahopetnosti in sabažaje. Na podlagi takih ovad je prišlo pred vojno sodišče 25 oficirjev 20. rdeče armade. Med njimi sta dva polkovnika. Eden od njih je bil ustreljen, ker je predčasno pognal v zrak neki železniški most. Drugi je bil aretiran, ker je svetloval vojakom, naj odlože orožje in beže, ko so se pojavile nemške čete. Ustreljena sta bila majorja Gordje in Krauciuhi, ki sta zapustila svoje položaje. Obtožena sta bila tudi, da sta prepustila sovražniku vsa motorna vozila neke sovjetske divizije. Pred vojaško sodišče so prišli tudi nekateri oficirji, ki so bili obtoženi, da so si strgli z uniform čine in uničili knjige stranke ter hvalili nemške čete.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 20. avgusta s. Uradno poročajo: Finske čete nadaljujejo pritisk okoli sovjetskih žepov na ozemlju severnozapravno od Sortavala. Zepi so se od ponedeljka na torko spet znatno zmanjšali kljub obupnemu odporu sovražnika. Finsko topništvo neprestano bombardira pas južno od tega ozemlja, kjer se skušajo sovjeti zvit iz klesč, umikajoč se vzdolž ožine z velikanskimi izgubami. Ogromen je bojni plen. Obsega številna motorna vozila z municijo, številne tanke, posebne vrste traktorjev za tanke, poljske baterije, močnjare in konje. Na vseh ostalih odsekih fronte se operacije razvijajo povoljno za nas in z majhnimi izgubami na naši strani.

Strogo izvajanje zatemnitvenih ukrepov v Zagrebu

Zagreb, 20. avgusta. s. Policijsko ravnanje je objavilo, da je bilo doseženo aretiranih 700 kršilcev odredov o zatemnitvi, 23 od teh so poslali v koncentracijska taborišča. Kršilci so plačali skupaj 150.000 kun globe.

Aretacije vohunov v Bolgariji

Sofija, 20. avgusta s. Policija je aretirala 12 oseb, ki so pripadale vohunski organizaciji, ki je delala za Rusijo.

20 % letal se je na poti v Anglijo izgubilo

Buenos Aires, 20. avgusta s. »Nacion« objavlja vest iz Washingtona, da se je do sedaj izgubilo 20% letal, ki so jih Zedinjene države poslane v Anglijo, in ki so skušala s poletom čez ocean dočeti razna angleška oporišča. Zaradi tega imata angleška in ameriška vlada velike skrbi.

Silovit letalski napad na Tobruk

Ena ladja poškodovana — Bombe tudi na Džarabub — Tri sovražna letala sestreljena

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil je objavil dne 19. avgusta naslednje 441. vojno poročilo:

V prvih urah 18. t. m. so sovražna letala odvrkla v bližino Catanie nekaj bomb. Žrtev ni bilo in tudi ne škode. Število žrtev catanijskega prebivalstva ob priliki letalskih napadov dne 15. in 16. t. m. se je povzpelo na 25 mrtvih in 37 ranjenih.

V Severni Afriki so bili na odseku pri Tobruku gladko odbiti napadi angleške pehote, ki jo je podpiralo topništvo s svojim ognjem. Sovražniku so bile prizadejane znatne izgube. Na naši strani je bilo nekaj ranjenih. Skupine nemških in nacionalnih bombnikov in strmoglavcev, ki so jih spremljala naša lovka letala, so kljub hudi sovražni reakciji z velikim uspehom bombardirale baterije, zaloge streliva, skladišča vojnih potrebščin, pristaniške naprave in barake v trdnjavi Tobruk. Ena ladja v luki je bila hudo poškodovana. Vsa naša letala so se vrnila na svoja oporišča, čeprav je bil velik del izmed njih zadetih

in je bilo nekaj letalcev ranjenih. Drugi naši bombniki so napadli in obstreljevali angleška motorna vozila v oazi Džarabub. Angleška letala so napadla Tripolis in Bengazi. Tri sovražna letala je sestrelila naša protiletalska obramba. Padla so v morje.

V Vzhodni Afriki so sovražna letala napadla Gondar in Uolkefit ter so zadela nekaj zdravstvenih naprav. Na raznih odsekih gondarskega področja naši hrabri oddelki s svojim pogumom in ofenzivnim zadržanjem stalno odbijajo poskuse sovražnika, ki jih obnavlja z vedno večjimi silami.

Napad na Sueški prekop

Berlin, 20. avgusta s. V protekli noči so nemška bojna letala napadla pristaniške naprave in skladišča ob Sueškem prekopu in to s posebnim uspehom. V polno je bilo zadeto neko veliko skladišče pogonskih snovi. Izbruhnili so številni požari.

Japonska se ne da zastrašiti

in se bo z vsemi silami uprla angleško-američnemu obkoljevanju

Tokio, 20. avgusta s. Kapitan Ideo Hirai je govoril po radiu o naporih Angležev in Američanov za obkolitev Japonske ter je ugotovil napadalni značaj te namere in sicer z moralnega, gospodarskega in strateškega stališča. Amerika meni, da je Japonska po štiriletni vojni s Kitajsko že izčrpana. Taka sodba o vojaški moči Japonske je napačna. Kdor pozna vojaško moč Japonske, ne bo ogrožal Japonskega imperija. Amerika in Anglija upata zastrašiti Japonsko. Z gospodarskega stališča sta Japonska in Amerika že dolgo v vojni in sicer od trenutka, ko so demokracije Zedinjene države zaprele oskrbovalne poti za surovine, ki jih Japonska nima. Manjka samo še korak demokratičnega delja in Japonska si bo morala zastaviti vprašanje: življenje ali smrt. Ni si pa mogoče misliti, da bi se kak narod odločil za smrt brez borbe. Sistem obkoljevanja se razvija na vseh frontah japonskega imperija. Toda zmotno bi bilo misliti, da bo obkoljevanje uspešno. Ne bo krivda na japonski strani, če bo to stanje imelo vojaške posledice. Japonska bo ukrenila vse potrebno, če bi se imela odločiti za življenje ali smrt. Veliki kitajski strateg Soudou je menil, da je skrivnost zmage v natančnem poznavanju sovražnikovih in lastnih sil. Te resnice mnogi niso upoštevali in so morali že drago plačati svojo malomarnost.

Nemški tisk

o anglo-američskih namerah

Berlin, 20. avg. s. »Völkischer Beobachter« razpravlja o izjavah, ki jih je Roosevelt dal američnemu tisku. List ugotavlja, kako prav v Zedinjenih državah vedno bolj narašča opozicija proti njegovim nametom. Zato je tudi predsednik, čim je prišel v Rockland, izjavil, da njegov sestanek s Churchillom« Zedinjenih držav nikakor ni približal vojni. »Rooseveltovi sodelavci skušajo Američane prepričati, da bo Anglija sama zmogla sedanjo vojno, da pa potrebuje Zedinjene države le za to, da bo lahko pozneje organizirala in utrdila mir. Kakšen pa naj bi bil ta mir, je Američanom že nekaj mesecev znano. Naroda, ki govori angleški jezik, hočeta s sodelovanjem boljševikov izvajati monopol na oboroževanje in kontrolo nad surovinami. »12-Uhrblatt« glede na to pripominja, da ni Hitler največji imperialist, kakor to sedaj nesramno trdi že vsak washingtonski list, marveč Roosevelt.

»Börsen Zeitung« naglašja, da je naravno, če smatra Japonska napovedane dobave severno-američskih vojnih potrebščin Rusiji kot Vladivostoka za nevarnost, ki grozi neposredno njej, ker se bo lahko uporabilo na področju, na katerem je Japonska neposredno tako prizadeta kakor so Zedinjene države n. pr. na Karaibjskem morju.

Čangkajšek pojde v Moskvo

Tokio 20. avg. s. »Asahi Simbun« objavlja, da bo Čangkajšek morda obiskal Moskvo. »Sugaj« pa v zvezi z napovedano konferenco v Moskvi ugotavlja, da postaja položaj na Daljnem vzhodu izredno delikaten. Vsi japonski listi tudi poročajo, da so se pričele kitajske čete razvrščati na mejah Birmanije in Junana ter da so z angleško pomočjo Kitajci do dobra pripravili svoja letalska oporišča v Sinkajangu, Kansuju, Sensiju in Ningsiju.

Razočaranje v Angliji nad ameriško politiko

New York, 20. avg. d. »New York World Telegram« objavlja informacije svojega londonskega dopisnika Clapperja, da je zbudilo glasovanje o podalšanju vojaške službe v Zedinjenih državah pravo poparjenje in resnično potrošč v Londonu, ker je bil zakon v kongresu sprejet samo z enim glasom večine. Prav tako je zbudilo veliko poparjenost neuspeh Churchillovega sestanka s predsednikom Rooseveltom, ker so mnoge osebnosti v Londonu, ki so zanj vedele, pričakovale, da se bo Churchill

chill vrnil z ameriško vojno napovedjo Nemčiji. Nadaljnji udarec, ki je v londonski javnosti zbudil neugoden odmev, pa je bila Churchillova in Rooseveltova osem točk obsegajoča skupna izjava, v kateri ni nobene besede o kakem vstopu Amerike v vojno. V Londonu se zaradi tega opaža splošno razočaranje. Razen tega je Roosevelt, čim se je v Rocklandu izkrcal na ameriških tleh, takoj izjavil, predstavnikom tiska, da se s sestankom na Atlantiku Zedinjene države niso približale vojni. Sedaj britanska javnost mima več nikakega vzroka, da bi se vdajala napačnim nadam glede bližnjega vstopa Amerike v vojno. Pred temi razočaranji pa se niso samo angleška javnost, marveč celo nekateri visoki angleški vladni uradniki vdajali pretiranemu optimizmu, toda še pred odhodom Churchillia na stanelek z Rooseveltom, je nek ameriški zastopnik v Londonu izrecno izjavil, da se ne sme pričakovati od Roosevelta kakšne obveznosti glede sodelovanja v vojni.

Razorožitev

po angleški zamisli

Rim, 20. avg. s. Angleški tisk skuša čim bolj popularizirati znanih 8 Rooseveltovih in Churchillovih točk. Zato jih živahno komentira. Med drugimi je glede na avtoritativni značaj zanimiv uvodnik, ki so ga objavili »Times«.

List pravi, da se pod razorožitvijo kakega naroda ne sme smatrati le to, da bo moral tak narod oddati svoje vojno brodogradnjo, svoja letala in svoje orožje na kopnem, kakor se je zgodilo l. 1919, marveč bo moral odpraviti tudi svojo vojno industrijo, odnosno postaviti vse svojo težko in kovinarsko industrijo, vse svoje rudne in druge surovine pod tujo kontrolo. »Times« je tako uvedel v angleško vojno politiko novo načelo »industrijskega kastriranja premaganih narodov«. Po »Timesu« narod ni razorožen, če se mu samo vzame orožje, ki ga ima, marveč le tedaj, ko si ne more več izdelati novega orožja.

Zedinjene države in Anglija potemtakem Rusiji priznavajo pravico do teške industrije, do oklopnih, topov in tankov, drugi narodi v Evropi pa bi morali izdelovati le tekstilno blago, steklo, barve, papir, toaletno milo, pohištvo in umetne cvetlice. Angleži, Američani in Rusi naj bi tako poslali vrhovni depozitarji civilizacije, pravice in poštenja. Ni dvoma, da bo canterburjski nadškof takoj blagoslovil to zamisel, čim se bodo nanj obrnili.

Revolucijsko gibanje na Kubi

New York, 20. avg. d. Kakor poročajo ameriški listi iz Havane na Kubi, se je tamkaj zopet zelo razbohotilo delovanje kubanske revolucionarne organizacije, ki nosi ime »Revolucionaria organizacija«. Včeraj so bile iz mekega avtomobila, ki je z neznanosko brzo drvel po havanskih ulicah, vržene tri bombe, ki so eksplodirale na ulici ter ranile več ljudi. Eksplozije so nastale tudi še v raznih drugih mestnih četlih. Atentat je bil izvršen nadalje na neko tovarno, ki je bila delno porušena. Policijska služba je bila zaradi tega v Havani zelo ojačena in patrolirajo po havanskih ulicah močne policijske patrulje. Vsi potniki, ki so dospeli v Havano s španskim parnikom »Marques de Comillas«, so bili začasno konfinirani, ker so pri nekaterih našli pri policijskem pregledu potvorne potne liste.

Letalski promet preko Andov

Buenos Aires, 20. avg. d. Kakor poročajo iz čilškega glavnega prestolnega mesta Santiaga, je ameriška letalska družba organizirala začasno več letalskih zvez med Čilom in Argentino preko pogorja Andov. Zaradi velikanskih viharjev in snežnih zametov, ki so divjali pretekli teden nad tem pogorjem, so promet na transandski železnici prekinili na več mestih snežni zameti in so močne zveze med obema državama le še po zraku. V nedežo je bilo po zračni poti prepeljenih preko Andov 450 potnikov.

Okvirni repertoar ljubljanske opere

Ljubljana, 20. avg.

Gledališče počitnice se bližajo naglo koncu in na odrih se bo v bližnjih dneh sprožilo ob pripravah za novo sezono živo in pestro pripravljeno delo, ki bo potegnilo v svoj krog vse sodelujoče moči. Prav za prav pa kljub oficelnim počitnicam delo gledaliških uprav ni zastalo popolnoma niti za hip. Komaj je bila končana lanska sezona in je bilo po naklonjenosti in razumevanju Visokega Komisarja zagotovljeno nadaljevanje dela naše Drame in Opere, so se že snovale prve smernice za novo sezono 1941-42.

Ko je opera julija zaključila preteklo sezono, je bila njena umetniška bilanca dovolj ugodna. Kot premiere v izvebi najboljših solistov, režiserjev in dirigentov, ki so nam na razpolago, smo slišali znamenite umetnine svetovnega opernega repertoarja: Beethovnevega »Fidelio«, Jagnčkov »Jenufo«, Mozartovo »Figaroovo svatbo«, Bizetovo »Carmen«, Nicolajev »Veselo ženo Windsorske«, Goldmarkovo »Sabsko kraljico«, Verdijevo »Ples v maskah«, Dvořakovo »Rusalko«, Gounodovo »Fausta«, Rossinijev »Sevilski brivca«, Massenotov »Don Kihot«, Gotovčevega »Era z onega sveta« in še nekatere druge. Tudi domača opera je uspešno doživela svoj krst. Matije Bravničarja »Hlapec Jernej in njegova pravica« je bil velik uspeh na polju resne nova izrazna pošta slove glasbe. Končno nam je opera uprava lani pripravila tudi dve domači mladinski novitiji: Golovin-Grigorčev »Princesko in zmagaj« ter Mav-Simončičevega »Angela z avtorne«.

Občinstvo, ki ljubi našo domačo opero, kar se je izkazalo posebno lani, je s simpatijo spremljalo vse napore, da se zago-

tovi Ljubljani njen vsakoletni operni program. Sedaj ko nam je znan že okvirni operni repertoar, ki ga je odobrilo Ministrstvo v Rimu, bo sprejelo z zadovoljstvom na znanje, da bo mogla naša operna uprava izbirati iz obsežnega kompleksa najznamenitjših opernih del in nuditi res kakovostna dela v bodoči sezoni.

Katera dela so sprejeta v ta okvirni operni repertoar. Naj jih kar naštejemo: Gluck: Orfej in Euridika, Rossini: Sevilski brivca, Smetana: Prodana nevesta, Borodin: Knez Igor, Verdi: Rigoletto, Aida, Don Carlos, Traviata, Trubadur, Gounod: Faust, Massenet: Manon, Puccini: La Boheme, Tosca in Madame Butterfly, Wagner: Lohengrin in Parsifal, Suttermeyer: Julija in Romeo, Alfano: Sakuntala, Vstajenje, Respighi: Belfagor, Svara: Kleopatra, Lehar: Judita, Menotti: Amelia na plesu, Mangiagalli: Romantični nohturno, Čajkovski: Pikova dama, Beethoven: Fidelio, Mozart: Figarova svatba, Nicolai: Veselo ženske Windsorske, Dvořak: Rusalka, Leoncavallo: Glumati, Cilea: Adriana Lecouvreur, Donizetti: Lucia di Lammermoor in Don Pasquale.

V tem seznamu del so zastopani znameniti italijanski, nemški, francoski, češki, ruski skladatelji. Poleg del tako zvanega »železnega repertoarja« so v njem tudi mnoge novejšje stvaritve italijanskih komponistov. Domača opera tvornost je zastopana s Švarčo Kleopatro, ki je že ob krstni izvedbi doživela izredno tople sprejem. Prepričani pa smo, da bo omogočena izvedba tudi drugih domačih del, če bodo predložena. Tako zremo na bodočo operno sezono s polnim zaupanjem in prepričanjem, da bo na višku, ki ga je v naših razmerah mogoče doseči.

Pokalni turnir divizije „Isonzo“

Kratek pregled celokupnega tekmovanja, v katerem je zmagalo moštvo topničarjev

Novo mesto, 20. avg.

3. julija se je v Novem mestu, na štadionu v Kandiji, pričel velik nogometni turnir vojaških moštev. Turnir je organiziralo poveljstvo divizije »Isonzo«, pokal — imenovan »Šoški pokal« — pa je poklonil poveljnik divizije, general Ekse. Federico Romero. Turnir je bil izveden, da se vsajkom v prostem času nudi zabava in prijetno razvedrilo, hkratu pa tudi, da se v času njihove vojaške službe vseeno goji tudi sport.

Organizacija in udeleženci

Organizacija turnirja je bila poverjena vodji »P«-oddelka štaba divizije, poročniku Medini, ki je tekme vodil brezhibno. Vse turnir je bil izpeljan po posebnem pravilniku, ki ga je sestavila sportnotehnična komisija, sestavljena iz sportnih strokovnjakov, absolutov visoke šole za telesno vzgojo v Rimu. Bil je razdeljen v tri dele: prva dva dela sta bila izločilna, tretji — finalni del — pa tekmovanje po točkah. Sodelovalo je osem vojaških enot: 10. moštvo, in sicer: 98. legija črnih srajc, Inžinjerci A in B, 23. peh. polk, CXI. mitraljejski bataljon A in B, 6. topniški polk, 25. pehotni polk, bolničarji in XIV. baterija možnarjev.

Turnir je imel zelo privlačno darilo za zmagovalno moštvo. Vsakemu igralcu zmagovalnega moštva bo odobren izreden 15-dnevni dopust in pa znatna denarna nagrada.

Potek izločilnega tekmovanja in finale

V izločilnem delu tekmovanja so izpadla sledeča moštva: 98. legija črnih srajc, Inžinjerci B, CXI. mitraljejski bataljon A in B, 25. peh. polk, 23. peh. polk in XIV. bat. možnarjev.

Ob ogromnem zanimanju so se pričele finalne borbe turnirja. Finalisti — 6. topniški polk, Inžinjerci A in Bolničarji — so se z marljivimi treninji dobro pripravili. Kot prvi sta se srečali moštvi Bolničarjev in Inžinjercev. Zmagovalo je moštvo Inžinjercev z rezultatom 3:1 (3:1). V drugem srečanju so bolničarji igrali proti 6. topniškemu polku in izgubili z rezultatom 1:0 (0:0).

Odločilna tekma med topničarji in inžinjerci 3:0 (2:0)

V nedeljo, 17. avgusta, je bila ob lepem vremenu ob prisotnosti večštevne množice gledalcev odigrana zadnja in odločilna tekma. Srečali sta se moštvi 6. topniškega polka in Inžinjerci (Genio A). Z visokim rezultatom je zmagala enajstoričnica 6. top-

niškega polka po lepi in tehnično boljši igri.

Takoj po oddanem pozdravu Ekse. generalu Federicu Romeru, ki je z vsem častnim zborom prisostvoval tekmi, je sodnik, podporočnik Zuliani, dal znak za začetek. Inžinjerci so imeli začetni udarec. Takoj se je opazil velik elan topničarjev in njihov požrtvovalen trud za zmago. Že v 3. minuti je srednji napadalec topničarjev, Pavessi, s 25 m oddal neubranljiv strel in žoga je obsedela v mreži. Po tem golu so se Inžinjerci, pri katerih se je občutila v začetku precejšnja nervoza, znašli in pričeli ostro napadati. Dosegli so dva gola, ki sta pa ostala neizbrabljena. Dve zrel možnosti izenačenja niso znali izkoristiti. Igra je postajala vse bolj napeta. V 24. minuti je sodnik izključil po enega igralca od vsakega moštva. V tem delu igre se je čutila rahla premoč topničarjev, ki so bili kot poedini in kot celina tehnično znatno boljši. Z lepimi kombinacijami in hitrimi prodori so čisto ogrožali vrata Inžinjercev. To jim je v 28. minuti prineslo ponoven uspeh. Levi krilec Favretti je uspel z 20 metrov s krasnim strelom povisati rezultat na 2:0. Inžinjerci so znova pritisnili, streljali še dva gola, toda brezuspešno.

V drugem polčasu so Inžinjerci pričeli z napadi, toda kmalu so jim topničarji prevzeli vodstvo in ga obdržali do konca. Bili so znatno boljši, čeprav so večji del igre zaradi poškodbe levega krilca morali igrati z devetimi igralci. Vrata Inžinjercev so se v 11. minuti drugega polčasa v tretjič zatresla po zaslugi srednjega napadalca Pavessija. S tem golom je bil postavljen tudi končni rezultat. Do konca igre je bila sicer igra odprta, toda napadi Inžinjercev rezultata niso mogli več izboljšati.

Po končani zmagi so se pred častno tribunjo, okrašeno s italijanskimi trobojnicami, postavila vsa tri moštva, ki so igrala finalne tekme v turnirju. Po kratkem nagovoru, v katerem je topničarjem čestital na zmago in lepi borbi, ostalim pa na vzornem in discipliniranem tekmovanju, je Ekse. general Federico Romero razdelil nagrade. Zmagovalnemu moštvu topničarjev je izročil pokal in denarno nagrado 800 lir. Drugoplasiranemu moštvu Inžinjercev je izročil denarno nagrado 500 lir, tretjeplasiranim bolničarjem pa nagrado 300 lir. Nogometni turnir vojaških moštev za pokal divizije »Isonzo« je končan. S temi tekmami smo v Novem mestu videli sijajen nogomet, poln temperamenta, hitre igre in odličnega tehničnega znanja. Zanimanje občinstva za nogomet je zelo zraslo, saj je bilo pri vseh tekmah igrišče polno gledalcev, ki so v sportnem užitku prišli vsakomur na račun. Stanko Not.

Zagotovitev mleka

Ljubljansko prebivalstvo, ki mleka ne dobiva dostavljene neposredno na dom, ga bo dobivalo v najbližjih mlekarah. Zaradi pravilne razdelitve mleka na posamezne mlekarne vabi mestni prekrbovalni urad vse potrebne, ki ne dobivajo mleka neposredno na dom, naj od četrtika do prihodnjega torka, torej od 21. do 26. avgusta svačar naznanijo najbližji mlekarni ime in priimek družinskega glavarja in družinskih članov, stanovanje ter vsakdanje potrebo mleka. Samo tistim, ki se bodo prijavili do določenega roka, bo dobava mleka zagotovljena.

Maksimalni cenik št. 3

veljaven od 20. avgusta 1941-XIX

Ljubljana, 20. avgusta

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je na podlagi navedbe št. 17 z dne 9. maja 1941-XIX določil naslednje maksimalne cene v prodaji na debelo in na drobno za spodaj navedeno blago. Maksimalne cene določajo v kategorični cehliki mejo, pod katero se morajo stvarno gibanje cene pri veletrgovcih in trgovcih na drobno; iz tega naravno sledi, da je mogoče prodajati nižje, kot po maksimalni ceni, toda nikoli višje kakor po njej. Trgovci na drobno, ki nimajo v zalogi blaga cenejših vrst, so dolžni prodati potrošniku po isti maksimalni ceni enako blago višje vrste.

a) Na drobno:

1. Kruh, testenine, moka, riž, fižol itd. Kruh iz enotne moke: v kosih do 100 g kg 2.40 lire, v kosih od 100 do 200 g kg 2.25 lire, v kosih od 200 do 500 g kg 2.20, v kosih od 500 do 1000 g kg 2.10 lire. Testenine iz enotne moke kg 4.10 lire. Pšenična moka, enotna kg 2.30, koruzna moka, enotna kg 1.70, riž »Splendor« kg 3.70. Fižol: la nizke vrste kg 3.60, IIa nizke vrste kg 3.25, visoke vrste (preklar) kg 3.80 lire. Krompir: uvožen kg 1.40, domač kg 1.10 lire.

2. Olje, surovo maslo, mast, slanina. Jedilno olje liter 9.60, surovo maslo kg 20.50, slanina: sveža kg 11.80, soljena kg 12.80, prekajena kg 15.20, mast kg 15.20.

3. Kis. Vinski kis liter 4.—, špiritni kis liter 2.90 lire.

4. Mleko, sir, jajca. Mleko liter 1.60, sir Ementalec kg 17.85, sir Trapist kg 18.70, jajca sveža, nad 58 g komad 0.75, jajca sveža, pod 58 g komad 0.65 lire.

5. Sladkor in kavni nadomestki. Sladkorna sipa kg 7.20, sladkor v kockah kg 7.30, cikorija kg 10.75, figova kava kg 11.10, žitna sladna kava (a la Kneipp) kg 8.60, ržena kava v orig. zavitkih kg 8.45, ječmenova kava v orig. zavitkih kg 6.65, ječmenova kava prosta kg 5.40 lire.

6. Gnjat, salame in klobase itd. Prekajena gnjat, surova kg 15.20, prekajena gnjat, kuhana kg 28.50, hrenovke kg 14.25, safalade kg 12.15, šunkarica kg 15.20, klobasa »letna« kg 13.30, klobasa »lovska« kg 9.10, klobasa »kranjska« kg 18.25 lire.

7. Kuriva in mila. Premog črna kraljina: kosovec 1 stot 19.40, kockovec 1 stot 18.60. Premog Kockev: kosovec 1 stot 13.70, kockovec 1 stot 12.55. Drva: mehka, za prostorni meter 41.80, mehka v kolobarjih po 18 kg (20x50 cm) 4.55, butare, zvezane z žico, 1 m dolge (suh smrekov ali jelov les) 1 stot 18.50, trda: Ia kakovosti za prostorni meter 115.—, IIa za prost. meter 110.—, IIIa za prost. meter 100.—. Cene veljajo za razlagana in na dom postavljena drva. Bukovo ogilje kg 1.—. Milo, enotno: 50% kisline kg 9.80, 40% kisline kg 8.45 lire.

b) Na debelo:

1. Testenine, moka, riž, fižol itd. Testenine iz enotne moke 1 stot 390.—, pšenična moka, enotna 1 stot 210.—, koruzna moka, enotna 1 stot 152.—, riž »Splendor« 1 stot 310.—, fižol: Ia nizke vrste 1 stot 323.—, IIa nizke vrste 1 stot 285.—, visoke vrste (preklar) 1 stot 342.—, krompir, uvožen 1 stot 115.— lire.

2. Olje, slanina, mast. Jedilno olje 1 stot 839.50, slanina soljena 1 stot 1132.40, mast 1 stot 1330.— lire.

3. Kis. Vinski kis hl 350.—, špiritni kis hl 250.— lire.

Vrtnar pospravlja in pripravlja

Mesec avgust je tudi za vrtnarja doba spravljjanja pridelkov, obenem pa že skrajni rok za zimske setve

Ljubljana, 20. avg.

Poletje že leze preko svojega viška in se počasi nagiblje k jeseni. Narava je priložila vse svoje moči k našemu delu in trudu po vrtovih. Večina povrtnine, zelenjadi in solivja zori, da jo je treba pametno pospraviti. V zemlji so že tudi poznojesenski in zimski pridelki, za nekatere je konec avgusta najprimernejši čas setve in saditve. Ob zadovoljstvu pospravljanja uživamo srečo, ki jo more nuditi edino delo v naravi. Pregledimo na kratko delo, ki je sedaj na naših vrtovih nujno, in ukrepe, ki so primerni, da bo prav za setev, žetev in shrambo za zimo.

Krompir pustite v zemlji, dokler ga ne potrebujete. Semena mora popolnoma dozoreti. Izkopati smete krompir, ko se je krompirjevka docela posušila. Pri suhem vremenu pustite ležati izkopani krompir, kjer ni nevarnosti, da vam ga pokradejo, 14 dni na prostem, da se dobro osuši.

Kumare, če je potrebno, zalivajte z mlačno vodo. Pobirajte jih v različnih velikostih, v kakršnem nam jih pač potrebujete. Kratke, za prst dolge, za vlaganje, daljše za solato. Kumare, ki jih potrebujete za solato, naj bodo sicer velike, toda dobre, dokler so porasle s kociami. Popolno-

Za prijavo potrebne tkovine je založil Prehranjevalni zavod Visokega Komisarjata za Ljubljansko pokrajino ter jih mlekarne dobe v mestnem prekrbovalnem uradu v Mestnem domu, II. nadstropje, soba št. 3 v sredo 20. avgusta od 7.30 do 14. Mlekarne morajo pravilno izpolnjene prijave predložiti mestnemu prekrbovalnemu uradu v treh izdanih najkasneje do prihodnjega petka 29. avgusta popoldne.

Javni zavodi (bolnišnice, sanatoriji, javne kuhinje, gostinski obrati (kavarne, restavracije, gostilne, restorani, ne i. dr.) in drugi večji odjemalci naj naznanijo potrebno količino mleka pri Centralni mlekarni v Maistrovi ulici št. 10.

4. Sir.

Ementalec 1 stot 1444.—, Trapist 1 stot 1368.— lire.

5. Sladkor in kavni nadomestki.

Sladkorna sipa 1 stot 690.—, sladkor v kockah 1 stot 699.20. Cena za proizvajalca: cikorija kg 8.15, figova kava kg 9.—, žitna sladna kava (a la Kneipp) kg 7.—, ržena kava v orig. zavitkih kg 6.90, ječmenova kava v orig. zavitkih kg 5.60, ječmenova kava prosta kg 4.40 lire. Cena za veletrgovca: cikorija kg 9.—, figova kava kg 9.65, žitna sladna kava (a la Kneipp) kg 7.50, ržena kava v orig. zavitkih kg 7.35, ječmenova kava v orig. zavitkih kg 6.—, ječmenova kava prosta kg 4.70 lire.

6. Suho meso, prekajeno, klobase.

Prekajena gnjat, surova kg 14.65, hrenovke kg 13.70, safalade kg 11.60, šunkarica kg 14.65, klobasa: »letna« kg 12.75, »lovska« kg 8.55, »kranjska« kg 14.65 lire.

7. Kuriva in mila.

Premog črna kraljina: kosovec 1 tona 114.—, kockovec 1 tona 110.20. Premog Kockev: kosovec 1 tona 96.90, kockovec 1 tona 86.60 lire.

Cene premoga veljajo franko vagon rudniška postaja, brez javnih davščin.

Drva, prodajna cena za proizvajalca: Ljubljana, franko postaja ali dostavljena v hišo, nerazlagana: mehka za prost. meter 38.—, trda: Ia za prost. meter 89.—, IIa za prost. meter 75.—, IIIa za prost. meter 65.—, Bukova drva franko vagon nakladalna postaja: Ia za prost. meter 67.50, IIa za prost. meter 63.25, IIIa za prost. meter 55.— lire.

Drva II. kakovosti so: bukova drva, suha, največ 5% okroglice ali grčavih ali slabše vrste.

Drva III. kakovosti so: mešana drva. Ogilje, vilano in suho, franko vagon nakladalna postaja: bukovo 1 stot 70.—, hrastovo in drugo 1 stot 65.— lire.

Milo enotno: s 50% mastne kisline 1 stot 740.—, s 40% mastne kisline 1 stot 684.—.

Opombe:

1. Maksimalne cene določajo najvišjo dopustno mero, pod katero se vsakomur morajo držati dejanske veljavne cene v trgovini na debelo in na drobno.

2. Cene na debelo je razumeti za blago franko skladišče prodajalca, vključno ambalažo, izvezemski vreče. Davek na potrošnik, razen pri moki, ni vstet v gornjih cenah.

3. Pri prodaji na debelo je cenik obvezen za vsa pokrajino, pri prodaji na drobno pa je za mestno občino ljubljansko. Za vse ostale pa velja kot smernica pri urejanju cen.

4. Okrajna načelstva za svoja območja lahko določijo še nižje cene, vse popravke navzgor pa bi morala predložiti v odobritev predhodno Visokemu komisarju.

5. Sprejete navedene cene se zaokrožujejo tako, da deli nad 2.5 cent. dajo 5 cent., deli pod 2.5 cent. se pa ne upoštevajo.

6. Ta maksimalni cenik mora biti izvešen v vseh skladiščih, prodajalnah in obratovnalnicah, ki prodajajo v njem navedeno blago. Izvešen mora biti na vidnem in kupcu lahko dostopnem mestu.

Razen tega morajo biti tudi na posameznih predmetih, namenjenih za prodajo na drobno, listki z oznako cen.

7. En prostorni meter drv je enak 500 kilogramov po teži pri trdih in 325 kg pri mehkih dreveh.

8. Vsako kršenje teh predpisov se bo preganjalo kazensko po veljavnih zakonih in naredbah.

Ljubljana, dne 20. avgusta 1941-XIX.

Visoki komisar: Emilio Grazioli

pospešite razvoj in dozorev plodov, posčipajte vrške. Nikar ne trgajte listov, ker s tem ustavljate hranjenje rastline. Napol pordelo in dozorelo paradiznike smete potrgati in vam bodo na solcu v kuhinji popolnoma dozoreli. Če nastopi nagla vremenska sprememba in bi paradizniki ne mogli dozoreti, popolnite stebila s paradizniki, s katerih ste potrgali liste, in jih obesite pod streho, kjer jih lahko obseva solnce.

Plevel zatirajte vedno sproti. Kakršnen koli je, ven z njim čimprej, zlasti pa mu nikar ne pustite do semena, ker ga boste potem težko ukrotili. Vaša gospodarska korist je, če čuvate grede pred plevelom, ker vam ta vsiljivi nebodigatreba požre iz zemlje mnogo hrane, ki bi jo mogle koristno izrabiti zelenjadne rastline.

Setev zimske endivije je sedaj že končana. V tem času jo že presajamo. Nasade vedno dobro zalivajte, pa tudi kasneje, zlasti ob suhi ne štedite z vodo. Gnojnica ji je zelo koristna. Ko boste endivijo povezovali, mora biti osrčje suho.

Zeleno v tem mesecu odgrebete in ji poržete najdebelejše stranske korenine, nato jo spet zasujete z zemljo. Na ta način bo pridelal debel in gladek.

Obilen pridelek in z njim veselje, zadovoljstvo ter zadoščenje za prestani trud boste imeli le, če vrtu dnevno posvečate čim več pozornosti in časa. Vesten vrtnar bo našel vedno koristno delo.

Boleznica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 20. avgusta: Bernard.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matice: Čar melodije.

Kino Sloga: Nemi vitez in pot masčevanja.

Kino Union: »Gospod« iz beznice.

Razstava Gaspari-Dremelj-Smerdu v Japkočevem paviljonu.

Veseli teater ob 20. v Delavski zborščici.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočvar, Celovška cesta 62. Gartsus, Moste — Zaloška cesta 47.

Prijava presnega

in kuhane masla

Ljubljana, 20. avgusta. Po odredbi Prehranjevalnega zavoda Visokega Komisarjata za Ljubljansko pokrajino stopi racioniranje presnega in kuhane masla v veljavo v četrtek, 21. avgusta t. l. Zato se počeni s tem dnem ta dva proizvoda smeta konsumentom prodajati samo za odrezke živilskih nakaznic za maslo.

Ker je po tej odredbi predpisana tudi prijava presnega in kuhane masla, vabi mestni prekrbovalni urad vse izdelovalce masla ter trgovce na debelo in na drobno, da morajo najkasneje do petka 22. avgusta naznaniti vse zaloge presnega in kuhane masla po stanju z dne 20. avgusta. Prijave naj oddajo v II. nadstropju Mestnega doma, soba št. 3 med uradnimi urami od 7.30 do 14. ure.

Sportni pregled

Berlin : Dunaj v tenisu 3 : 1

Pretekli teden se je začelo v Poreču ob Vrbskem jezeru medmestno teniško tekmovanje med Berlinom in Dunajem. Prva dva dneva sta dala v tem dvoboju, ki obsega tri igre po dve enotni in tri igre dvojice, naslednje rezultate:

Henkel (Berlin) : Eger (Dunaj) 6:0, 6:3, 6:3 in kakor je videti iz rezultata Henkel ni imel težav.

Benedek-Metaxa (Dunaj) : Bavarovski-Koch (Berlin) 6:1, 3:6, 6:4, 9:7. Dunajčanom se je posrečilo v razburljivi in naporni partiji izenačiti stanje prvega dne na 1:1.

Drugi dan je Koch (Berlin) premagal Benedeka (Dunaj) s prav veliko muho in za slednjega častnim rezultatom 8:6, 8:6, 12:10. Berlinčani so zmagali tudi v igri dvojice: Bavarovski - Henkel : Metaxa - Eger 6:1, 6:2, 6:1, tako da vodijo s 3:1.

Sportni uspehi Nizozemcev

Nizozemci so ta mesec spravili pod streho tri državna prvenstva: kolesarsko, lahkotletsko in plavalno. Doseženi so bili v vseh panogah odlični rezultati ob veliki udeležbi sportnega občinstva.

Kolesarsko prvenstvo se je vršilo v Zandvoortu, ob obali Severnega morja. V ostri borbi med znanimi dirkači Van Vlietom, Derksenom, Molkejem in drugimi je zmagal slednji in je bil vrstni red naslednji:

1. Molke, ki je prevozil 93 km dolgo progo v 2 urah in 28 minutah, 2. Van Ansterdam, 3. Steenhakkers, ... 5. Derksen in šele 11. Van Vliet, sedanjí svetovni kolesarski prvak.

V lahkotletskem tekmovanju v Alji so zmagali: na 1500 m De Ruyter 4:04, na 800 m Bouman 1:59, na 5000 m Petit 16:04, na 100 m Ossendard 10.4 (!), na 400 m Bloch 50.1, na 200 m Ossendard 24.2, v disku De Brumen 45 m, v troskoku Peters 14 m, v skoku v daljino Houtman 6.97 m.

V plavalnem prvenstvu so zmagali: 100 m prosto za ženske Van Veen 1:06.9, 100 m hrbtno za moške Sokouven 1:12, 100 m hrbtno za ženske Feggelam 1:18, 100 m prsno za moške Seton 2:05, 200 m prsno za ženske Bijland 3:05.

Nov evropski rekord

v metu kladiva

Storchu, znanemu nemškemu metalcu kladiva, se je posrečilo na prireditvi v Oberhausenu pognati kladivo 67.43 m daleč, kar je novi evropski rekord. Prejšnji rekord je postavil leta 1937. Nemec Stein s 57.22 m.

NA ZENSKEM ZBOROVANJU. V veliki dvorani govori pred množico žensk moški. Svoj govor začne z besedami: Pred nobim vidim mnoge blesteče obraze.

V naslednjem trenutku vzame tristo žensk iz ročnih torbic pudrnice in se začne pudrati.

Četrti spored Veselega teatra

Za dve uri smeha in zabave

Paviljon kmetijstva Ljubljanske pokrajine na Ljubljanskem velesejmu

Ljubljana, 20. avg. s. Visoki Komisar je odobril načrt kmetijskega odbora ljubljanskega velesejma za postavitev posebnega paviljona kmetijstva Ljubljanske pokrajine. Glavni namen razstave v tem paviljonu bo prikazati italijanski javnosti stanje kmetijstva v Sloveniji in njega važnost v okviru oskrbe v vojni se nahajajoče Italije. Paviljon bo razdeljen v tri oddelke. V prvem bosta Preizkuševalna postaja in

Kmetijska zbornica prireditelj znanstveni in statistični del razstave, v drugem paviljonu bo kmetijski odbor Društva sadjarjev in vrtnarjev v glavnem prikazal kmetijsko proizvodnjo pokrajine, v tretjem pa bo Filgijski zavod v Ljubljani priredil živilsko razstavo, dočim bo Prehranjevalni zavod Visokega Komisarjata prikazal avtarktične možnosti kmetijskih proizvodov Ljubljanske pokrajine.

Nakazovanje pogonskih snovi in mazil za september 1941

Ljubljana, 20. avgusta
Za vso Ljubljansko pokrajino nakazuje od 1. septembra potrebne količine pogonskih snovi in mazil Urad za civilno motorizacijo Visokega Komisarjata v Ljubljani, Gledališka ul. 11. Nakazane pogonske snovi se bodo lahko dobile tudi pri vseh črpalkah AGIPA, ki se nahajajo v raznih krajih pokrajine.

Prošnje za nakazilo naj se pošljejo uradu naravnost ali po pošti do 31. avgusta.

1. ZASEBNA MOTORNÁ VOZILA IN MOTOCIKLI

Za mesec september se bo nakazalo največjo količino bencina 20 litrov za avtomobile in 5 litrov za motocikle.

Interesenti bodo dobili nakaznice, če pošljejo po pošti ali vložijo pri uradu prošnje na navadnem papirju z navedbo natančnih osebnih podatkov in naslova lastnika ter uporabe tovarniške znamke in evidenčne številke motornega vozila. Priložiti morajo tudi dovoljenje za vožnjo na katerem bo označena količina nakazane pogonske snovi.

2. JAVNA MOTORNÁ VOZILA (TAKSIJI)

Najvišja količina bencina, ki se bo nakazala za september je 50 litrov na motorno vozilo. Tudi v tem primeru naj priložijo v prošnji na navadnem papirju označijo osebne podatke in naslov lastnika, tovarniško znamko in evidenčno tablico motornega vozila ter naj priložijo dovoljenje za vožnjo.

3. TOVORNI AVTOMOBILI

Vsi tovorni avtomobili ki so last transportnih podjetij ali industrijskih in trgovskih tvrdk, bodo ob priliki nakazovanja pogonskih snovi za september dobili vozno knjižico v katero bodo interesenti vpisali vsakokrat izvršene vožnje, prevoženo blago in porabo pogonskih snovi. Posamezne zapise bodo dali potrditi najbližnjemu poveljstvu kr. karabinjerjev v kraju prihoda.

Interesenti bodo dobili nakaznice ako pošljejo uradu prošnje na navadnem papirju z osebnimi podatki in naslovom lastnika in z navedbo tovarniške znamke za vsako vozilo posebej in z navedbo ali vozi z bencinom ali nafto, evidenčne številke, jakosti, nosilnosti in vrsto transportov, ki se prevladujoče opravlja.

4. NAKAZOVANJE V INDUSTRIJSKO IN KMETIJSKO PORABO

S temi nakaznicami bo nakazan bencin ali nafta za industrijske potrebe tako za

tiskarniška podjetja, čistilnice in barvarnice, kemične tovarne, strojnišnice, itd. ter za premakljive in nepremakljive motorje, poljedelske stroje, itd.

Za male industrije in obrtnike, ki navadno porabijo do 5 litrov pogonskih snovi, bodo bencin razdelili glavne drogerije na nakaznico katero bo izdala Trgovska zbornica.

Iz te kategorije so torej izključene pogonske snovi, ki so potrebne industrijam in kmetovalcem za osebna vozila, tovarna vozila itd., za katere je treba napraviti posebno prošnjo po načinu, ki ga določata točka 1. in 3.

Za dobavo potrebnih pogonskih snovi morajo tvrdke poslati uradu za civilno motorizacijo prošnje na navadnem papirju z navedbo natančnih osebnih podatkov, naslova podjetja, uporabe vozila in vseh drugih navedb za opravičilo zahtevane količine pogonskih snovi.

5. NAKAZOVANJE ZA STALNE JAVNE AVTOMOBILSKE SLUŽBE

V prošnji naj se navede razen podatkov podjetja in njegovega naslova proge na kateri vozijo, njih dolžino, mesečno izvršeno kilometražo, tovarniško znamko, evidenčno številko, jakost in porabo bencina ali nafte za vsak posamezni obratujoči avtomobil.

6. NAKAZOVANJE ZA URADE IN JAVNE USTANOVE (OBČINSKI, ZDRAVSTVENI, GASILSKI ITD.)

Prošnje je treba poslati pisмено uradu za civilno motorizacijo. Navede naj se v kakšne svrhe je namenjena pogonska snov. Občine morajo n. pr. naznačiti posebej pogonske snovi, potrebne za avtomobile, za reševalno postajo, za občinska podjetja, za pogrebne prevoze, za gasilce itd.

Nakaznice za urade, javne zavode, se bodo izdajale zastoj, dočim morajo v vseh ostalih kategorijah interesenti plačati ob prevzemu nakaznic prispevek 0.10 lir za vsak liter nakazane pogonske snovi in to za kritje stroškov.

Vozne knjižice za tovarna vozila se bodo izdajale po 7 lir za komad.

Interesente opozarjamo končno, da se ne bodo upoštevale prošnje, s katerimi se ne bo prošlo za resnično potrebno količino pogonskih snovi in prošnje, ki ne bodo vsebovale vseh potrebnih podatkov za določitev količine, ki naj se nakaže.

Interesenti opozarjamo končno, da se ne bodo upoštevale prošnje, s katerimi se ne bo prošlo za resnično potrebno količino pogonskih snovi in prošnje, ki ne bodo vsebovale vseh potrebnih podatkov za določitev količine, ki naj se nakaže.

Interesenti opozarjamo končno, da se ne bodo upoštevale prošnje, s katerimi se ne bo prošlo za resnično potrebno količino pogonskih snovi in prošnje, ki ne bodo vsebovale vseh potrebnih podatkov za določitev količine, ki naj se nakaže.

Interesenti opozarjamo končno, da se ne bodo upoštevale prošnje, s katerimi se ne bo prošlo za resnično potrebno količino pogonskih snovi in prošnje, ki ne bodo vsebovale vseh potrebnih podatkov za določitev količine, ki naj se nakaže.

Interesenti opozarjamo končno, da se ne bodo upoštevale prošnje, s katerimi se ne bo prošlo za resnično potrebno količino pogonskih snovi in prošnje, ki ne bodo vsebovale vseh potrebnih podatkov za določitev količine, ki naj se nakaže.

Interesenti opozarjamo končno, da se ne bodo upoštevale prošnje, s katerimi se ne bo prošlo za resnično potrebno količino pogonskih snovi in prošnje, ki ne bodo vsebovale vseh potrebnih podatkov za določitev količine, ki naj se nakaže.

Interesenti opozarjamo končno, da se ne bodo upoštevale prošnje, s katerimi se ne bo prošlo za resnično potrebno količino pogonskih snovi in prošnje, ki ne bodo vsebovale vseh potrebnih podatkov za določitev količine, ki naj se nakaže.

Interesenti opozarjamo končno, da se ne bodo upoštevale prošnje, s katerimi se ne bo prošlo za resnično potrebno količino pogonskih snovi in prošnje, ki ne bodo vsebovale vseh potrebnih podatkov za določitev količine, ki naj se nakaže.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI
Predstave ob 16., 18. in 20. uri

KINO SLOGA TELEFON 27-30
Dva filma napetih senzacij in bliskovitih dogodkov
Nemi vitez in Pot maščevanja

KINO UNION TELEFON 22-21
Znamenita italijanska igralca Laura Nucci in Armando Falconi v filmu
„Gospod“ iz beznice
Brezmejna očetovska skrb privede hčerko do življenjske sreče.

KINO MATICA TELEFON 22-41
Krasen film o žalostni usodi nadarjenega komponista
Čar melodije
Douglas Montgomery, Evelyn Venable, Arianne Ames. Krane zamorske pesmi.

previdnost terja svoje žrtve. Včeraj so med drugim militali tudi pri posestniku Lončarju v St. Vidu nad Ljubljano. Njegov sin Franc je v delovni vniemi stopil s preveliko sigurnostjo in padel s skednja. Pri padcu si je zlomil levo roko. — Enako nesrečo je doživel 20letni akademik iz Kočevja Ivo Kremenc. Vnet za sport je vežbal skok v višino, pri tem je pa tako nerodno padel, da si je zlomil desno roko. — Pomoči v splošni bolnišnici je bila potrebna tudi Ana Grumova, 32letna žena zidarja, ki jo je na Brezovici ugriznil pes v desno nogo.

— Matura na višji državni šoli v Mariboru. V ponedeljek je bila na višji državni šoli v Mariboru prva matura pod predsedstvom višjega šolskega svetnika Alfreda Greila. K maturi se je prijavilo 24 dijakov in 12 dijakinj. Z odliko so napravili maturo: Elizabeta Hermann, Helga Kaloud in Melchior Petschko, z dobrim uspehom Erika Brandstetter, Matilda Busek, Tatjana Erat, Ingeborg Hofstetter, Rajmund Juhart, Erich Klampfer, Ernst Mlakar, Josip Štrukelj, Wilhelm Wusser, Marija Zimpermann in Trajan Prokopluk, z zadostnim pa Sophie Ascher, Ernst Fludernik, Erich Jarc, Fritz Kores, Helga Milinković, Walter Pock, Leopold Potnik, Waltraud Kolb in Josef Suchar. Poleg teh so napravili maturo: Friedrich Heiss, Annemarie Jandl, Meinhard Kolarič, Aleksander Mohor, Helmut Repič, Kurt Repič, Walter Schweiz, Karl Tauschmann, Walter Tepey in Stefan Wellisch. Trije kandidati so padli in bodo delali maturo jeseni.

Iz Ljubljane

Iz — O Ižanski cesti smo zadnjič brali željo, naj bi postala gladka tudi od mesta do sole na Barju kot je že dalje proti Igu. Mestno cestno nadzorstvo nam pa sedaj poroča, da bo to željo prav kmalu izpolnilo, saj je imelo že prej namen, da cesto popravi, kakor bo primerno vreme za taka dela. To se bo pa zgodilo ob vlažnem jesenskem vremenu, ko se gradivo laže uvalja. Da pa v ozračju in kolesarji ne bodo dvomili v ta dobri namen, naj se sami prepričajo, saj so Ižanski cesti že navedeni kupi gramozov prav na gostu. Ukrenjeno je pa tudi že vse potrebno, da bodo kotanje takoj zasute z drobnim gramozom, a je sena bo mestno cestno nadzorstvo uredilo vso površino ceste, jo posulo in uvaljalo.

Iz — Kupovanje večjih množin na živilskem trgu zelo težko gledajo naše gospodinjice, zato je za mestni tržni urad tudi vedno prepovedoval nakupovanje na debelo za preprodajo. Tudi najskromnejša ljubljanska gospodinja že ve, kako mestni tržni urad po vsem mestu, posebno pa na kolodvorih, na mitnicah in na živilskem trgu z vsemi sredstvi preganja prekupčevanje, zato naj pa gospodinjice tudi upoštevajo, da imamo v Ljubljani prav mnogo velikih gospodinjstev, ki morajo živila nakupovati kar na debelo. Pomislimo samo na naše javne kuhinje, bolnišnice in sploh socialne zavode, prav tako pa tudi na različne samostane in internate ter druge zavode, predvsem pa tiste, ki na naše restavracije in gostilne, kamor hodi na hrano vsak dan prav mnogo tujcev in vsak dan več domačinov. Gospodinjice morajo priznati, da je hrana v javnih kuhinjah in gostilnah znatno cenejša kakor iz lastne kuhinje, če se kuha samo za dve ali tri osebe. Posebno prodajanje velikih množin živilskih blaginj je gospodinjice rade preprečile, vendar bi bilo pa v ta namen treba racionalizirati tudi gobe. Končno pa moramo privoščiti gobe tudi bolnišnicam in javnim kuhinjam ter našim soseščanom in drugim gostom, ki morajo hoditi na hrano v gostilne in javne kuhinje. Z vsoto strogoštev bo pa mestni tržni urad tudi še nadalje nadzoroval, da se na živilskem trgu ne bi zakladali trgovci z gobami in sploh prekupčevalci.

SREDA, ČETRTEK, PETER

VESELI TEATER
NOV PROGRAM!
PREPRODAJA VSTOPNIC V DELAVSKI ZBORNICI — ZACETEK TOČNO OB 20. KONEC OB 21.40

Iz — Oves po 2 L je mestni preskrbovalni urad začel prodajati na svoji stojnici na Vodnikovem trgu, da bodo Ljubljanci, ki jim je mestni gospodarski urad preskrbel piščeta, prav tako pa tudi drugi perutninarji in sploh rejci malih živali, lahko brez večjih skrbi in iskanja primerne piče in krme zredili čim več živali. Da pa vsakdo dobi vsaj nekaj priboljška za svojo perutnino in male živali, lahko kupi vsak rejec samo po 4 kg ovsa naenkrat. Ze prvi dan, v torek, so se gospodinjice tako razveselile ovsa, da so ga kupile čez 2.000 kg. Ker je v sredo tržni dan in se bodo gospodinjice zalagale predvsem s krompirjem, na mestni tržnici ne bo prostora za prodajo ovsa, zato bo pa napredaj spet v četrtek.

Iz — 12letna deklica izgnila. V ponedeljek 18. t. m. ob 18. je izgnila 12letna deklica močne postave v rdeči obleki z belim ovratnikom, v nizkih rjavih čevljih, kombiniranih z drap usnjem. Okrog vratu ima zlato verižico z obeskom z Marijino podobo. Noel uhane z rdečim kamnom. Deklica ima dolge razpuščene kostanjeve lase. S seboj je imela nahrbtnik in ročno mrežico, v kateri je imela več perila, več parov nogavic, svetilomoder plašč, rdečo pleteno jopico in visoke rjave čevlje. V temnordeči ročni torbici je imela večjo vsoto denarja. Odsila je proti Rožni dolini. Kdor bi kaj vedel o njej, naj sporoči na naslov: Bonta Stefan, Vodnikov trg 9, Ljubljana VII, ali pa Policijskemu ravateljstvu.

Iz — Nereče. Po skednjih v Ljubljani, njeni okolici in na podeželju je sedaj v polnem teku mlačva. Delo je naporno in zahteva največjo pažnjo. Najmanjša ne-

Lampade elettriche di tutti i tipi e qualsiasi applicazione, prodotte nei grandi stabilimenti di Alipignano (Torino), dotati di macchinario modernissimo e di laboratori sperimentali perfetti.

Richiedere listini alla:
PHILIPS S.A.I.
MILANO - VIA S. MARTINO, 20

Nobena skrivnost ni, da imajo oglasi v »Slovenskem Narodu« velik uspeh.

Kadar potrebujete kar koli, se poslužite oglasa v »Slovenskem Narodu«.

OGLAS V »SLOV. NARODU« POMENI USPEH

Za isti dan spreje na oglasni oddelki naročila zmerom amo do 9. ure dop.

Vsakovrstne električne žarnice, za različne uporabe, proizvod znanih, velikih tvornic v Alipignano (Torino), opremljenih z najmodernejšimi stroji in z dovršenimi eksperimentalnimi laboratoriji.

Zahtevajte cenik pri:
PHILIPS S.A.I.
MILANO - VIA S. MARTINO, 20

Iz — Iz loja dobro mast si pripravimo, če loj razrežemo na precej velike kocke in ga polijemo z mlekom. Ko loj tako nekaj ur stoji, ga osolimo, pridenemo še nekaj lovorovih listov in začnemno cvreti. Ko se ocvirki lepo zarumene, pridenemo košček suhega kruha, najbolje skorjo, na pol prežezano čebulo in eno jabolko. Loj prežemo toliko časa, da postanejo ocvirki zelo temni. Važno je pa, da se loj počasi strjuje, ker tako postane kašnat in je primeren za splošno rabo. Ocvirki so posebno dobri za tako imenovane koroške cmoke, a kruh, ki smo ga prej dali v loj pri praženju, je tudi poraben za cmoke, čebula pa prav dobra za juho.

Iz — Reven dijak je pozabil čevlje na travniku za hišo Beogradske ulice 23. Pošten najditelj naj jih odda proti nagradi v Beogradski ulici 13.

Iz — Združenje trgovcev naproša trgovce, da dvignejo takoj cenik šte. 3 v pisarni Združenja trgovcev, Trgovski dom. 358n

Iz — Darovi Rdečemu križu. Mesto rož na krsto ge. Tončke Štriftove sta darovala za sklad beguncev ga. Tomi Černe in g. dr. Ivan Černe 200 lir. Iskrena hvala. Ob priliki odhoda priljubljenega predsednika okrožnega sodišča v Ljubljani gosp. Petra Keršiča v zasluženi pokoj so v znak hvalečnosti uslužbenici pisarn okrožnega in okrajnega sodišča v Ljubljani ter osebju ljubljanske jetnišnice darovali Rdečemu križu znesek 190 lir. Najlepša hvala. Otroci družin Juvan, Tovornik, Čampa, Gšpan, Kolber in Jan na Vrtači so darovali v prid socialne akcije Rdečega križa 74.60 lir kot čisti dohodek otroške igre. Za velikodušen dar najiskrenejša hvala. Čebelarska družina na Viču je darovala Rdečemu križu 50 lir mesto venca na grob g. Fezdrija Franca z Viča. Najlepša hvala. Tvrđica Avtomontaža d. d., Ljubljana je darovala Rdečemu križu, sekciji za socialno pomoč 300 lir. Iskrena hvala.

Tečaj italijanščine bomo nadaljevali s 1. septembrom, ker je avtor zadržan po nujnih opravkih.

Naše šole

Na II. državni mešani meščanski šoli v Zgornji šiški bo vpisovanje dne 1., 2. in 3. septembra. Vhod v šolo po stanovanjskem traktu z vrta. Podrobnosti glede pravnih izpizov, vpisovanja (šolnina in drugi prispevki) ter o pričetku šolskega leta so razvidne na oglasni deski poleg vhoda v stanovanjski del šole.

Ravnateljstvo IV. meške realne gimnazije v Ljubljani naznanja. Popravni izpiti za redne učence in privatiste od I. do VIII. razreda bodo od 25. avgusta popoldne do 27. avgusta dopoldne. Natančni razpored izpizov je na oglasni deski v priložni avli. Plameni popravni višji tečajni izpiz za privatiste bo 28. avgusta ob 8., ustni pa 29. avgusta ob 8. — Sprejemni izpiti bodo v soboto, 30. avgusta ob 8. — Prijave za sprejemni izpiz v jesenskem roku se bodo sprejemale do petka, 29. avgusta, do 12. Učenci naj pridejo v spremstvu staršev oziroma njihovih namestnikov in prinese naj s seboj prošnjo kolkovano s kolkom za 3.80 L in opremljeno z rojstnim listom in spričevalom o dovršenem IV. razredu ljudske šole. — Vpisovanje učencev v I. razred bo 2. septembra ob 8., do 12. za začetne črke A do L, od 15. dalje za začetne črke M do Z v ravnateljevi pisarni, za učence II.—VIII. razreda dne 3. septembra ob 8. do 11. v njihovih dosedanjih učilnicah, za učence tujih zavodov pa 4. septembra ob 8. do 11. v ravnateljevi pisarni. Naknadno vpisovanje bo 5. septembra ob 8. do 11. v ravnateljevi pisarni. — Šolsko leto se bo pričelo s službo božjo v cerkvi sv. Cirila in Metoda dne 22. septembra ob 9. Po službi božji naj se učenci zberejo v svojih učilnicah. Naslednji dan bo pričetek rednega pouka.

Na II. ženski realni gimnaziji v Ljubljani (Realjeva cesta 10, v poslopu učiteljske šole) se bodo vršili naknadni sprejemni izpiti za I. razred dne 28. avgusta ob 8. Zjutraj. Prijavitelj se smejo do 26. avgusta one učence, ki v juniju niso delale izpita. — Popravni izpiti za I. do VI. razred bodo od 25. do 27. avgusta, vsakokrat ob 8. zjutraj. Razpored bo ob-

javljen na razglasni deski. — Privatistke delajo popravni izpiz 28. avgusta. — Vpisovanje učenk za novo šolsko leto bo od 1. do 5. sept. po sledečem redu: 1. septembra: vpisovanje učenk v I. razred (od A do N) dopoldne ob 8. do 11. in popoldne ob 15. do 18. (N—Z); 2. septembra ob 8. do 11. vpisovanje učenk za II., III. in IV. razred; 3. septembra ob 8. do 11. vpisovanje učenk za V., VI. in VII. razred; 4. septembra vpisovanje učenk z drugih zavodov. Pogoji in natančni razpored so objavljeni na oglasni deski v veži zavoda.

Vpisovanje na šolo Glasbene Matice se bo vršilo od 1. do 4. septembra, vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 17. ure v pisarni Glasbene Matice, Vegova ulica 7. Šola je razdeljena na štiri stopnje, na pripravnico, nižjo, srednjo in višjo šolo. Po dovršeni nižji šoli je mogoč prestop v državno srednjo glasbeno šolo. Dne 5. bo določen z vpisanimi gojenici urnik, redni pouk pa se bo pričel dne 6. septembra. Na šoli Glasbene Matice se poučujejo vsi teoretični predmeti, solopetje, klavir in orkestralni instrumenti. Podrobnosti v veži zavoda.

Vpisovanje v strokovno nadaljevalno šolo Združenja trgovcev v Ljubljani. Vpisovanje v strokovno nadaljevalno šolo bo za vse tri razrede od 2. do 5. septembra 1941, vsakokrat od 9. do 11. ure in od 15. do 17. ure v pisarni Združenja trgovcev, Trgovski dom. Novinci morajo biti stari 14 let in morajo predložiti pri vpisovanju zadnje šolsko izpizčevalo, učno pogodbo in zdravniški izvid. Za spujem v šolo mora imeti vsak najmanj tri razrede dovršene srednje ali meščanske šole. Z dovršeno nižjo meščansko ali srednjo šolo imajo prednost. Z manjšo šolsko izobrazbo bodo učenci sprejeti le v primeru razpoložljivega prostora. Novinci, ki so uspešno dovršili srednjo ali meščansko šolo, bodo pogojno sprejeti v drugi razred. Novinci se sprejemajo le do 30. septembra. Vsaš učencev plača pri vpisu 160 lir šolnine, novinci pa poleg tega še 40 lir vplunine. Učenci III. razredov pa plačajo poleg šolnine še 40 lir oprostimine. Vpisovanje se bo vršilo na podlagi lanskega šolskega spričevala. Popravni in razredni izpiti bodo v sredo dne 27. avgusta ob 14. uri. Pismeni zaključni izpiti bodo v četrtek dne 28. avgusta ob 8. uri. Istega dne popoldne pa se bodo pričeli ob 14. uri ustni zaključni izpiti. Podrobnosti bodo razvidne na šolski deski. Redni pouk se bo pričel v ponedeljek dne 22. septembra ob 14. uri popoldne 359n

ŠAH

Šahovski dvoboj med dr. Euwejem in Bogoljubovom v Karlovi Vrh se je končal s čisto zmago holandskega velemojstra in bivšega svetovnega prvaka. Končno stanje v korist dr. Euweja je bilo 6½ : 3½. — Bogoljubov se je udeležil manjšega turnirja v Krefeldu. Zmagal je z 9 točkami pred Pfeifferjem z 8½. Engertom 7½ in Brunöhlerjem 7. — V podobnem turnirju v Starnbergu je zmagal Nürnberg z 8 točkami. Sledili so mu Schmidt 7½ in Bäck 7.

Obnovite naročnino!

RAPPRESENTANZE ZASTOPNIKE
importatori assumantoni per spremenjeno za širok krog
vasta clientela Italia. Refe- odjemalcev v Italiji. Potre-
renze di primo ordine. — na provvinta priporočila.
Studio Tecnico Commerciale Rag. Carone — Avv.
Cerrillo — Cimarosa 84 — NAPOLI

M A L I OGLASI

VINO CHIANTI
Mario Piccini
Poggibonsi
(Siena — Italia)
Il migliore!
Preferitelo!

VINO CHIANTI
Mario Piccini
Poggibonsi
(Siena — Italia)
Najboljše!
Najbolj cenjeno!

Register prebivalstva Ljubljanske pokrajine

Selitveni spisi, ki teko med občinami, morajo biti protokolirani v kronološkem redu od začetka dalje v dveh različnih registriranih knjigah: v eni, ki velja za vse litve (obrazec M, Register vselitvenih spisov), in v drugi, ki velja za izselitve (obrazec N, Register izselitvenih spisov).

Te spise je treba hraniti v dveh ločenih mapah, v eni za vselitev, v drugi za izselitve, in jih urediti po vrstnem redu števil, ki so jim bile dodeljene v omenjenih registrih.

Vseljence iz inozemstva, ki se priselijo stalno v občino, vpiše le-tako na podlagi dokumentov iz člena 9.

Osebe, ki stalno bivajo v občini, pa se izselijo v inozemstvo, izbršuje urad iz registra na podlagi prijave, ki jo je podala prizadeta oseba v smislu istega člena, ali pa na podlagi ugotovitev, ki nedvomno potrjujejo dejstvo izselitve.

Člen 20. Ako se domneva, da se je kakšna oseba stalno naselila v občini ali pa, če se ugotovi, da biva že čez 6 mesecev v njej, ne da bi bila vpisana v register prebivalstva, jo pozove anagrafični urad, da se zgleda v uradu radi potrebnih pojasnil, pri čemer uporablja obrazec O (Vabilo, tiskano na belem kartončku), v primeru pa, če se ne odzove, obrazec P (Poziv, tiskano na belem papirju).

Ako je bilo na podlagi teh pojasnil ali pa drugače ugotovljeno, da se je dotična oseba v resnici za stalno naselila v občini, se uradno ukrene njen vpis v register ter se izmenjajo z občino, iz katere je oseba prišla, selitveni spisi po členu 19.

Vpis velja od dneva ugotovitve. Če se prijava opusti, mora občinski urad uvesti proti neposlušni osebi postopek zaradi prekrška v smislu členov 27. in 28.

Člen 21. Vsak večer mora občinski anagrafični urad izkazati na vzorcu Q (Dnevni številčni seznam vpisov in izbrisov, nastalih zaradi selitvenega gibanja in izvršenih v registru stalnega prebivalstva, tiskan na belem papirju) skupno število:

a) vpisov, ki so se opravili tega dne v registru stalnega prebivalstva in se nanašajo na zaključene vselitvene spise;

b) izbrisov, ki so se opravili tega dne v registru stalnega prebivalstva in se nanašajo na zaključene izselitvene spise.

Konec vsakega meseca je treba te dnevne številčne sezname sešteti in seštevke prenesti v drugi del obraza R, o čemer je govora v čl. 24.

Člen 22. Za opravljanje dolžnosti, ki so predpisane v teh določbah, občinski anagrafični urad lahko pozove družinske in zajedniške poglavarje v svoj urad, da podajo vse potrebne podatke in pojasnila glede njih samih ter članov rodbine ali zajednice.

V isti namen se lahko pozovejo k anagrafičnemu uradu tudi osebe, ki iz katerega koli naslova upravljajo hiše ali stanovanja.

Anagrafični urad ima prav tako pravico, da zahteva potrebne podatke in pojasnila za register prebivalstva od javnih uprav, uradov in ustanov (civilnih in vojskih), tudi tistih z avtonomno ureditvijo ter privatnih ustanov, ki so pod državnim skrbstvom, nadzorstvom in pregledom, katerih vzdrževanje podpira država s trajnimi prispevki.

Člen 23. Občinski anagrafični urad mora poskrbeti, da se ob koncu vsakega leta objavi prebivalstvu razglas, ki ustreza tekstu teh določb (gl. prilogo 2), da spomni prebivalstvo na dolžnosti rednega prijavljanja vseh nastalih sprememb glede sestave družine in sprememb stalnega bivališča ter stanovanja v smislu predpisov teh določb.

Člen 24. Občinski anagrafični urad mora izdelati Letni pregled o gibanju stalnega prebivalstva (obrazec R, tiskan na belem papirju) s podatki o gibanju prebivalstva, kot se je vršilo v posameznih mesecih v letu.

Podatki glede naravnega gibanja, ki se vpišejo v prvi del imenovanega seznama, so tisti, ki izhajajo iz anagrafičnih sporočil, dospelih uradu v smislu člena 8, in natančno tisti, ki so napisani na obrazcu Rm bis (rojstva dečkov), Rž bis (rojstva deklet) in ki se prepišejo v stolpce 1-7; ter oni, ki so napisani na obrazcih Um bis (smrti primeri moških), Uš bis (smrti primeri žensk), in ki se prepišejo v stolpce 8-14.

Podatki o selitvenem gibanju, ki se vpišejo v drugi del imenovanega seznama, so mesečni seštevki, ki izhajajo iz dnevnih številčnih seznamov vpisov in izbrisov, nastalih zaradi selitvenega gibanja in izvršenih v registru stalnega prebivalstva (obrazec Q) v smislu člena 21.

Občinski anagrafični urad mora dostavljati svojemu nadrejenemu okrajnemu načelniku oziroma za mesto Ljubljana županu:

a) do tretjega vsakega meseca: dopisnico po obr. R bis (Izvešček drugega dela obraza R, tiskan na zelenem kartončku) s podatki glede selitvenega gibanja v prejšnjem mesecu;

b) do 20. januarja vsakega leta: pregled po obr. R, predpisno izpolnjen v vseh svojih delih in seštet.

Prepis tega pregleda mora obdržati občina zaradi prenosa podatka, ki se nanaša na izračunano stalno prebivalstvo dne 31. decembra, na pregled prihodnjega leta (kot izračunano stalno prebivalstvo 1. januarja).

POGLAVJE III.

Registracija gibanja začasnega prisotnega prebivalstva

Člen 25. Kdor se zadržuje v kakšni občini, ne da bi se tam stalno naselil, mora po treh mesecih bivanja iti k anagrafičnemu uradu ter izjaviti, ali je smatral njegovo bivališče v občini v resnici le kot začasno. Vsak družinski poglavar mora prijaviti priimek in ime, poklic in kraj, iz katerega so prišli, osebe, ki stanujejo pri njem tri mesece, čeprav ne živijo stalno z njegovo družino.

Te prijave je treba predložiti v 10 dneh po preteku 3 mesecev.

Enako prijavo morajo predložiti v istem času poglavarji zajednic za svoje začasne goste.

Člen 26. Razen registra stalnega prebivalstva mora anagrafični urad voditi tudi seznam začasnega prisotnega prebivalstva, to je onih, ki ostanejo na občinskem območju dalj kakor tri mesece kot gosti kakšne družine ali zajednice ali tudi v svojem zasebnem stanovanju, ne da bi se tam stalno naselili.

Take osebe je treba povabiti na občinski anagrafični urad, da podajo potrebna pojasnila, iz katerih se da ugotoviti, ali je njih bivanje v občini v resnici le začasno.

Če je to ugotovljeno, izpolni urad za vsako osebo listek po obrazcu S (Osebnostni listek za začasno prisotno prebivalstvo, tiskan na slannatorumenu papirju).

Vsi listki o začasno prisotnem prebivalstvu morajo biti shranjeni v posebnem zbirniku, iz katerega jih je treba vzeti; bodisi radi zamenjave za stalne listke, ako se dotične osebe v občini stalno naselijo; ali radi uničenja, ako se dotične osebe same izselijo iz občine.

Vsekakor je treba začasno prebivalstvo voditi v evidenci, da bi se lahko ugotovila istovetnost oseb, ki so preživele 6 mesecev na območju občine.

V tem primeru je treba za vsako osebo izvršiti postopek, predpisan v členu 20.

POGLAVJE IV.

Kazenske sankcije

Člen 27. Kdor koli bi opustil podati izjavo, ki jih predpisujejo te določbe, ali bi se ne odzival vabilu, da pride na občinski anagrafični urad ali pa bi odrekal odgovor na stavljen vprašanje radi vpisa v register prebivalstva, zapade globi od 100 do 500 lir.

Za osebe, omenjene v členu 14., globa ne sme biti manjša od 200 lir.

V primeru ponovitve mora biti globa vedno višja od najmanjše gori navedene globe.

Člen 28. Za ugotovitev prekrškov teh določb zadostuje, če ni nasprotnega dokaza, pričanje občinskih uradnikov in službenecov, podkrepjeno s prisego, pred županom.

Župan pokliče prekršitelje predse in jih pozove, da opravijo denarno plačilo v javno korist; takojšnje plačilo proti potrdilu izključuje kazenski postopek. Izmera denarnega plačila ustreza najnižjim globam v prejšnjem členu.

Če se prekršitelj brani, da bi na mestu plačal, napravi župan zapisnik in ga preda v 24 urah sodnemu oblastvu, ki mora brez odloga uvesti kazenski postopek.

Konec jutri!

Razstava v Jakopičevem paviljonu

Razstavljali so svoja dela Maksim Gaspari, Stane Dremelj in Francišek Smerdu

Ljubljana, 20. avgusta. Umetnostne razstave v Ljubljani se v zadnjem času vrste druga za drugo. Za resne dni, v katerih živimo, ta ta pojav se po sebi razveseljuje. Da naše občinstvo pravilno pojmuje težnje in prizadevanja naših likovnih umetnikov, je dovolj zgovoren dokaz veliko zanimanje za take prireditve, ki se odvijajo v res dobrem obsegu. Kakor na vse prejšnje, komaj minule razstave, ki so se vršile ali v Jakopičevem paviljonu ali v Galeriji Obersnel ali v palači Bata, tako je tudi na tekočo občinstvo kar navdušeno in so jo obiskali predstavniki prav vseh slojev, moški in ženske, mladi in stari.

Na razstavi trojice Gaspari-Dremelj-Smerdu vlada prijetno ozračje. Zelo ugodno učinkuje pestrost razstavljenih del in njihova visoka umetniška vrednost. Na obiskovalca že takoj v začetku ugodno vpliva dejstvo, da skupaj razstavlja predstavnik naše starejše generacije umetnikov s predstavnikom mlajše. In vsakod, ki je stopil v prostrani Jakopičev paviljon s to mislijo, se ni razočaral, zakaj razstavljenih dela vseh treh umetnikov se med seboj lepo izpolnjujejo. Priznani naš folklorist Maksim Gaspari je to pot razstavil kar 38 svojih izbranih del, ki izpolnjujejo vseh osem sten obeh glavnih stranskih razstavnih prostorov. Njegove žive slike so ogledalo slovenskega življenja na rodni grudi. Stevilni silni in na prvi pogled enolični motivi ne motijo, ker vsakega takoj prevzame živahnost izražanja, ki je Gasparju svojstvena. Njegovim razstavljenim delom brez dvoma prednjači »Nagelj na oknu« (št. 10). S svojo izrazitostjo tako v barvah kot v svojstvenem podajanju posrečene zamisli vzbuja slika splošno pozornost. Razstavljenih je tudi pet svojstvenih portretov gospodov in gospe. Pozornost vzbujajo še slike »Nevesta hočejo«, »Noše iz Bohinje«, »Pomladno zrcalo«, »Skušnjava sv. Antona«, »Mati v nevihtih«, »Slovo« itd.

Na sedanji razstavi v Jakopičevem paviljonu preseneča obiskovalce veliko število portretov znanih ljudi, ki jih srečujemo vsak dan na tej ali oni ljubljanski cesti. In vsi ti portreti so nenavadno uspešni, tako da vlada na razstavi prijeten občutek tople domačnosti.

Posebnost so tudi dela Staneta Dremelja. Mladi likovni umetnik se je po dolgi, vseh predvidenih in nepredvidenih zaprek in drugih težav posuti poti, ki so že nekaj monopol slovenskega umetnika, končno le z vztrajnostjo in voljo prebil do svoje prve večje razstave, na kateri žanje splošno priznanje. Dremelj je predstavnik mlade generacije slovenske likovne umetnosti in doslej širši javnosti malo znan. Rojen je bil na Vrhniki pred 35 leti, tam je tudi preživel večji del svojega življenja. V Ljubljani pa živi nekaj let. V svojem poklicu se je začel izobrazovati razmeroma pozno. Ko je bil 24 let star, se je vpisal na Umetniško akademijo v Zagrebu. Nato se je podal (1939. leta) na daljše študijsko potovanje po Italiji. Dremelj se je namreč pred sedmimi leti vnel za medaljerstvo in malo plastiko. Zato ga je vleklo v Firence, mesto umetnosti, kjer si je ogledal slovit največji zbirko medalj v narodnem muzeju. Lanko leto je nameraval ponovno obiskati Dantejevo mesto z namenom, da bi

se izpopolnil v medaljerstvu. Načrt pa so mu prilike zaenkrat onemogočile.

Njegova razstavljenega dela dokazujejo, da je na pravi poti in ga smemo upravičeno smatrati za našega najboljšega medaljerja. Potrebno bo seveda še mnogo dela in truda za izpopolnitev, nekaj njegovih medalj in medaljonov pa so prave mojstra mojstrovina. Prav posrečena je medalja-avtoportret, ki ga more vsakdo zamenjati z originalom renesančne dobe. Zelo verno so izdelani portreti pisatelja F. S. Finžgarja in akademskega slikarja prof. Santla (oba v bronu) in presenetljivo poduhovljeni portret režiserja Skrbinskega. Prav tako sta posebnost portreta njegove (avtorjeve) žene in Preserna. Dela so zelo dekorativna in primeren okras vsakega stanovanja. Dremeljev umotvoril so razstavljeni med slikami v dveh vitrinah. Tu so v prvi vrsti manjša dela: medaljonički z različnimi portreti, večkrat pomanjšane kopije, iz bron, lesa, slonove kosti in zlata. Med njimi je tudi posrečeno izdelan prstan. Skupno je razstavil 13 večjih del iz bron, 12 manjših iz bron in slonove kosti v I. vitrini, in številna dela iz zlata, srebra, slonove kosti v II. vitrini. S tekočo razstavo je Dremelj obilno pozornost nase, kar pomeni, da je končno le dosegel zasluženi uspeh.

Tretji razstavljaalec je priznani kipar Francišek Smerdu, ki spada med naše naj-

boljše kiparje. Tudi on je predstavnik mlajše generacije, saj šteje komaj 33 let.

Izobol se je na Umetniški akademiji v Zagrebu in je javnosti že dobro znan. Razstavil je že večkrat z uspehom, njegovo ime pa je tudi v tujini znano in upoštevano. Razstavlja 16 svojih zelo uspešnih del različnega datuma. Srednji razstavni prostor krasí njegova statua »Žena z ogledalom« iz gipsa. Mladi umetnik je na mojstrski način upodobil vse lastnosti, ki se izražajo v ženinem obrazu, kadar se sama s seboj ogleduje v ogledalu. Njegovo, na tej razstavi najboljši in tudi eno njejših del je »Portret« (št. 9), verna podoba 16-letnega dekleta, ki se nerazočarano in navadno gleda v lepi svet pred sabo. Na vseh ostalih kipih in portretih se jasno vidi, da ima Smerdu že ostro začrtano svojo pot, na kateri je nenavadno mnogo svojstvenega, na kateri bo ostal in po kateri se bo razvijal. Kakor Dremeljev medaljonički, tako so tudi manjša Smerdijeva dela primeren okras katerega koli stanovanja.

Umetnostna razstava trojice Gaspari-Dremelj-Smerdu v Jakopičevem paviljonu je svojevrsna kulturna prireditve in zasluzi, da si jo ogleda prav vsak ljubiteljski lepe in resnične likovne umetnosti. Odprta je vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 19. Jutri bo po razstavi vodstvo, zaključena pa bo 24. t. m.

—mnr.

Nov most čez Savo pri Beogradu

Gradi ga nemška organizacija Todt in zgrajen bo baje že do konca letošnjega leta

Ljubljana, 20. avgusta

Poročali smo že o gradnji avtomobilske ceste Beograd-Solun, ki jo gradi nemška organizacija Todt. Ista organizacija je pa prevzela gradnjo novega mostu čez Savo. Novi most bo zgrajen karh 350 m višje v toku Save od kraja kjer je stal Aleksandrovi most, ki je bil v začetku vojne porušen. Most so začeli graditi zadnje dni junija in dograjen bo baje do konca letošnjega leta. Treba je poskrbeti za promet med Beogradom in Zemunom, ki je zdaj sicer hrvatsko mesto, vendar pa še vedno srbsko gospodarsko področje. Dela vodi dr. Schatz. Za tako velik most se rabi v normalnih razmerah eno do dve leti, zdaj ga pa hočejo zgraditi v šestih mesecih. Zaposlenih je okrog 630 delavcev, med njimi okrog 80 kvalificiranih Nemcev. Nekaj delavcev dela v dnevnih in nočnih posadih.

Pripravljeni so že ogromne jeklene konstrukcije novega mostu. Porabili bodo nad 1.000 ton jekla, okrog 3.000 ton cementa, 25.000 ton gramozja, 3.500 m³ lesa in 400 ton okroglega železa za same temelje novega

mostu. Na kraju, kjer bo stal novi most, je Sava od enega do drugega jezera široka 400 m, globoka pa 40 m. Gradbeni program je bil združen z mnogimi težavami, zlasti kar se tiče stebrov. Čudno naključje je hotelo, da bo novi most svečano izročen prometu 225 let pozneje točno na istem kraju, na katerem je leta 1717. gradil svoj most princ Evgen.

Porušena Aleksandrova mostu Nemci ne nameravajo povsem dvigniti iz vode. Ruševine bodo odstranili samo v toliko, da bodo lahko vozili parniki po Savi. V ta namen bo treba posamezne dele porušene mostu razstreliti. Razstreljevanje se je že pričelo v četrtek popoldne. Potapljači so ugotovili točno lego poedinih delov porušene mostu. Glavne dele je bilo treba odstraniti tudi za to, da ne bo zastajal sponaladi na Savi led, ki bi se utegnil nakupiti ob konstrukciji porušene mostu tako, da bi zatrpal vso strugo. Železniški most čez Savo pri Beogradu je bil pa popavljen takoj prve dni po zlomu bave Jugoslavije.

Vsak otrok en zob

Znan je pregovor, da pripravi vsak otrok mater ob en zob. To je že star pregovor, ki pa ima svojo znanstveno podlago. Bila je ugotovljena neposredna zveza med razvijajočim se telesnim plodom in količino kalcija v materini krvi. Količina kalcija v človeškem telesu se ravna po tako zvani parathyreoidi, ki je žleza notranje sekrecije, prav tako kakor ščitna žleza. Ti dve žlezi sta blizu skupaj.

Med nosečnostjo, zlasti v drugi polovici, ko se telesni plod že znatneje razvija, zahteva materino telo več apna. Če ga ni dovolj, se razkroji zobno apno in kostno tkivo, ki preide v kri in se dovaja telesnemu plodu. Placenta propušta kalcij samo v smeri od matere k plodu, ne pa nasprotno. S tem je pojasnjeno, da ima otrok količino kalcija dobro zagamčeno, dočim ga mora mati pogosto dopolnjevati iz zaloga kosti in zob.

Divji gozdni konj

V pragozdovih Germanije je živel nekoč divji gozdni konj, ki je bil kakor mnogi drugi veliki sesalci temnosive barve, v nasprotju od divjih stepnih konj, pramov in rjavcev. Od divjih stepnih konj se jih je ohranilo samo še nekaj, ki jih rode kot veliko redkost v živalskih vrtovih. Sivi gozdni konj je pa že povsem izginil.

Živalski vrt v Münchenu je pa napravil zanimiv poskus zrediti s križanjem še živih žrebcev stepnega konja s kobilami domačega skandinavskega konja potomca divjega gozdnega konja, znova tip sivega gozdnega konja. Poskus se je že obnesel tako daleč, da so že pred 9 leti zredili prve dve kobili, odgovarjajoči tipu prvot-

nega gozdnega konja. Nedavno se je pa posrečilo vzrediti tudi prvega žrebca istega tipa. Münchenski živalski vrt ima torej zdaj par, ki lahko postane temelj obnovljenega rodu sivega divjega gozdnega konja.

Živi zamaški

Med najzanimivejše pojave iz življenja mravolj spada glava delavcev nekaterih vrst, oblikovana tako, da tesno zamašijo vhod v luknjice v drevesni skorji, ali v drevesu samem. Na ta pojav naletimo tudi pri drugem mrčesu in angleški naravoslovec Marton Wheeler ga je nazval phragmose. Med mravljami imajo žive zamaške zlasti poedinci rodu Colobopsis. Rod Colobopsis živi v delu celo gnezda v velikih hrastovih šiškah. Luknjico v šiški zasede vojak - vratar in jo zamaši z drobnimi ploščati glavico.

Tudi braziljske mravljice iz skupine cryptocerini imajo med delavkami kasto, specializirano na žive zamaške. Te mravljice imajo velike ščiti podobne glave, s katerimi zamaše luknjice v mravljišču. Naravoslovci so tudi ugotovili, da na straži stojijo mravljice, ki so obenem s svojimi po modri naravi oblikovanimi in prilagojenimi glavami pravi živi zamaški, vedno pravočasno opozore druge mravljice v mravljišču na pretečo nevarnost. Pri tem se poslužujejo svaričnega signala, ki je tudi nekaj posebnega v kratkejšem živaju.

NEZNOŠEN PES

— Vaš pes je že zopet vso noč lahal. Vam seveda njegovega lajanja ni treba poslušati, ker sedite neprestano v krčmi.

— Kaj mislite, da bom zaradi svojega psa neprestano čepel doma!

PROKLETSTVO

DEMANTA

Roman

To je bilo vse, kar je spravljal iz seba. Toda prizor, ki ga je zagledal tisti hip višji čuvaj, sem je povedal več, nego vsa pojasnila.

Višji čuvaj je zatulil in stisnil pesti.

— Ah, bože moj!... Ti lopovi!

V steklo vitrine je bila izrezana v obliki kvadrata odprtina, komaj dovolj velika za človeško roko. Izrezani kos stekla je ležal kraj vitrine. Sredi stekla je pa ležalo nekaj mastika, na katerem so se še poznali odtisi prstov. Na vrhu zevajoče odprtine je pa stal v polni razsvetljavi na svojem običajnem mestu blesteči srebrni zaklad, na katerem je počival doslej slavní dragulj. Blazinica je bila podobna ironičnemu vprašaju.

Višjemu čuvaju se je zdelo, da sanja. Kar verjeti ni mogel svojim očem, da se je moglo zgoditi kaj takega. In vendar se je bilo zgodilo.

Regent je bil ukraden sredi Louvra vprito njegovega čuvaja.

III.

Nekaj žarkov posije v zagonetko

Da, Regent je bil ukraden. To lahko trdim z nekakšno dokazno silo, kajti tat, ki ga je ukradel, sem bil jaz.

Čeprav sem po značaju dokaj sam svoj, menim, da je napačil trenutek, ko moram povedati kdo sem.

Pišem se George Edgar Pipe, sem angleški državlján, tolovaj po poklicu in uživam nekaj avtoritete v svojem poklicu. Moje ime seveda ni zaslovelo, čeprav se pečajo z mojimi dejanji že pet let reporterji v starem in novem svetu.

Vzrok te moje anonimnosti je kaj enostaven: Nikoli se namreč nisem dal zasačiti. Omenjam to samo, ker je ta primer dokaj redek.

Zdaj je napačil čas, ko lahko stopim iz svoje anonimnosti: deloma zato, ker ne delujem več v svoji stroki in imam dovolj prostega časa, deloma zato, ker so moji delikti že zamolčani, in prvi vrsti pa zato, ker hočem s svojimi pisanimi spomini posvariti mladino, naj ne sledi mojemu zgledu.

Javnost se je ukvarjala z menoj, ne da bi me imenovala z imenom. Moje delovanje je nudilo značilno potezo, vredno da ljudje zvedo za njo. Ta potem je prav anonimnost mojega delovanja.

Naj torej podrobno opišem način svojega dela.

Najprej trdim, da človek tolovaj večjega sloga ne more postati brez domišljije. Drugič ni nikjer rečeno, da se mora tolovaj svojemu poklicu žrtvovati. Tolovaj je edini pustolovec naše dobe, kakor je posrečeno napisal Stevenson. Pomislite samo na neprestano borbo, ki jo vodi tolovaj sam proti vsem, proti vsaj civilizirani družbi, in priznajte, da je potrebna precejšnja porcija poguma, če hoče

človek vdreti ponoči v hišo, ali razbiti vrata, ne da bi slutil, na kaj naleti za njimi. Tolovaj pogosto presneto drago plača tisto malo koristi, ki jo ima od svojih pohodov.

Čutim tudi potrebo po rehabilitaciji umetnosti, ki so jo kompromitirali nekateri njeni nerodni ljubitelji.

Toda — mi bo morda kdo ugovarjal — čemu si prišel kot angleški državlján v Francijo opravljati svojo obrt?

Odgovor na to vprašanje je kaj enostaven.

Že davno prej sem bil sklenil ukrasti — ne morda kakšne navlake malih ljudi — temveč dragocen edinstven predmet slavnega imena, predmet, ki bi predstavljal celo premoženje. Mojim predstavam so odgovarjali sloveči dragulji, ki so jih nosili kralji.

V Angliji imamo sloveče demante, — recimo demante angleške krone, toda odkrito povedano: zastrašeni so bolj, kakor demanti enakega pomena v Franciji. Francija je dežela gentlemanov, ki se ukvarjajo s tolovajskimi posli. Tem je Francija prava objubljená dežela.

Tu mi neprijetnih spopadov s strokovno dobro izoblikanimi čuvaji, tu je tolovajem vse na stežaj odprto. Tolovaj je tu kakor doma. Zadostuje, da se samo skloni, če hoče ukrasti, kar mu srce poželi.

Drugi nagib je ta, da je zelo resna zadeva, če človeka v Angliji zgrabijo: prisodijo mu deset let prisilnega dela za najmanjši greh, zadene ga državljanska in verjetno tudi naravna smrt.

Kaj pa zadene tolovaja v Franciji? Pet, največ deset let počitnice, ki bi si jih sicer ne mogel privoščiti; dolga potovanja v kraje mirnega podnebja, kjer je nebo sinje, kjer je narava čarobna.

Lahko je pobegniti iz teh krajev in ustvariti si v Franciji znova ugoden položaj. Tolovaj si pridobi takoj izkušnje in prevdarnost, torej to kar odlikuje navadno raziskovalce.

Zato sem si izbral za polje svojega delovanja Francijo in sklenil sem polastiti se Regenta.

Da bi izvršil ta naklep sem si izbral predbožični dan in dopoldne 24. decembra sem se pomešal med številne radovedneže, ki so jih bile polne galerije Louvra.

Najprej sem se temeljito razgledal po dvoranih, potem sem pa brž zasnoval načrt. Sklenil sem počakati do noči v dvoranih muzeja samega, seveda dobro skrit, da bi me nihče ne opazil.

To je izključilo nujnost zateči se k plezalnim in vmiolski metodi in utjemalo se je z mojim značajem, ki goji samo eno željo: ostati neopažen.

Potem, ko sem si ogledal več dvoran Louvra, sem se odločil za dvorano egiptskih starin, kjer so razstavljeni mumije. To dvorano ljudje malo posejajo. Izbral sem trenutek, ko nikogar ni bilo tam. Urno sem zlezel v visok zaboj, ki je bil prazen, o čemer sem se prepričal nekaj minut prej. V njem je bilo prostora baš za človeka tako vitke postave kakor je moja.